

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (δεύτερο τμήμα)
της 27ης Οκτωβρίου 1994 *

Περιεχόμενα

Το ιστορικό της προσφυγής	II - 912
α) Η διοικητική διαδικασία	II - 912
β) Το περιεχόμενο της συμφωνίας και το νομικό της πλαίσιο	II - 914
Τα αιτήματα των διαδίκων	II - 919
Λόγοι ακυρώσεως και επιχειρήματα των διαδίκων	II - 921
Επί του λόγου ακυρώσεως που αντλείται από το ότι η απόφαση εκδόθηκε κατά αντικανονική διαδικασία	II - 922
'Όσον αφορά το πρώτο σκέλος του λόγου ακυρώσεως, αντλούμενο από την παράβαση του εσωτερικού κανονισμού της Επιτροπής	II - 922
'Όσον αφορά το δεύτερο σκέλος του λόγου ακυρώσεως, αντλούμενο από τις πλημμέλειες τις οποίες πάσχουν τα πρακτικά της ακροάσεως	II - 924
Επί του λόγου ακυρώσεως που αντλείται από την ανεπαρκή αιτιολογία της αποφάσεως	II - 925
'Όσον αφορά το πρώτο σκέλος του λόγου, αντλούμενο από το ότι η Επιτροπή δεν έλαβε επαρκώς υπόψη της την επιχειρηματολογία των προσφευγουσών	II - 925
'Όσον αφορά το δεύτερο σκέλος του λόγου ακυρώσεως, αντλούμενο από την ασάφεια του διατακτικού της αποφάσεως	II - 927
Επί του λόγου ακυρώσεως που αντλείται από το ότι η Επιτροπή στηρίχθηκε σε εσφαλμένο προσδιορισμό του επιμάχου προϊόντος και της σχετικής αγοράς	II - 930
Συνοπτική έκθεση της επιχειρηματολογίας των διαδίκων	II - 930
Εκτίμηση εκ μέρους του Πρωτοδικείου	II - 933
— 'Όσον αφορά την αγορά του προϊόντος	II - 933
— 'Όσον αφορά την αγορά γεωγραφικώς	II - 936
Επί του λόγου ακυρώσεως που αντλείται από το ότι η ανάλυση των κοινοποιηθεισών πληροφοριών ενέχει σφάλματα περί τα πραγματικά περιστατικά	II - 936
Συνοπτική έκθεση της επιχειρηματολογίας των διαδίκων	II - 936
Εκτίμηση εκ μέρους του Πρωτοδικείου	II - 940
— Επί της ερμηνείας του σημείου 14 της αποφάσεως	II - 940
— Επί των λοιπών προβαλλομένων σφαλμάτων περί τα πραγματικά περιστατικά	II - 942

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

Επί του λόγου ακυρώσεως που αντλείται από την εσφαλμένη εφαρμογή του άρθρου 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης	II - 944
Συνοπτική έκθεση της επιχειρηματολογίας των διαδίκων	II - 944
Εκτίμηση εκ μέρους του Πρωτοδικείου	II - 947
Επί του λόγου ακυρώσεως που αντλείται από το εσφαλμένο της αρνήσεως εφαρμογής του άρθρου 85, παράγραφος 3, της Συνθήκης	II - 951
Συνοπτική έκθεση της επιχειρηματολογίας των διαδίκων	II - 951
Εκτίμηση εκ μέρους του Πρωτοδικείου	II - 953
Επί των δικαστικών εξόδων	II - 954

Στην υπόθεση T-34/92,

Fiatagri UK Limited, εταιρία αγγλικού δικαίου, με έδρα το Basildon (Ηνωμένο Βασίλειο),

και

New Holland Ford Limited, εταιρία αγγλικού δικαίου, πρώην Ford New Holland Limited, με έδρα το Basildon,

εκπροσωπούμενες από τους Mario Siragusa, δικηγόρο Ρώμης, και Giuseppe Scassellati-Sforzolini, δικηγόρο Μπολόνια, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον δικηγόρο Arendt, 8-10, rue Mathias Hardt,

προσφεύγουσες,

κατά

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενης από τον Julian Currall, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας, επικουρούμενο από τους Stephen Kon, solicitor, και Leonard Hawkes, barrister, του δικηγορικού συλλόγου Αγγλίας και Ουαλίας, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Γεώργιο Κρεμλή, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας, Centre Wagner, Kirchberg,

καθής,

που έχει ως αντικείμενο την ακύρωση της αποφάσεως 92/157/ΕΟΚ της Επιτροπής, της 17ης Φεβρουαρίου 1992, σχετικά με τη διαδικασία του άρθρου 85 της Συνθήκης ΕΟΚ (IV/31.370 και 31.446 — UK Agricultural Tractor Registration Exchange, ΕΕ L 68, σ. 19).

**ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ
ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ** (δεύτερο τμήμα),

συγκείμενο από τους J. L. Cruz Vilaça, Πρόεδρο, C. P. Briët, D. P. M. Barrington, A. Saggio και J. Biancarelli, δικαστές,

γραμματέας: H. Jung

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της προφορικής διαδικασίας της 16ης Μαρτίου 1994,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Το ιστορικό της προσφυγής

- 1 Η Agricultural Engineers Association Limited (στο εξής: AEA) αποτελεί επαγγελματική οργάνωση στην οποία μπορεί να συμμετέχει κάθε κατασκευαστής ή εισαγωγέας γεωργικών ελκυστήρων που δρα στο Ηνωμένο Βασίλειο. Κατά τον κρίσιμο χρόνο, η AEA αριθμούσε 200 περίπου μέλη, μεταξύ των οποίων οι εταιρίες Case Europe Limited, John Deere Limited, Fiatagri UK Limited, Ford New Holland Limited, Massey Ferguson (United Kingdom) Limited, Renault Agricultural Limited, Same-Lamborghini (UK) Limited, Watveare Limited. Επομένως, και οι δύο προσφεύγουσες είναι μέλη της AEA.

α) Η διοικητική διαδικασία

- 2 Στις 4 Ιανουαρίου 1988 η AEA κοινοποίησε στην Επιτροπή, προκειμένου να τύχει, κυρίως, αρνητικής πιστοποίησης και, επικουρικής, ατομικής απαλλαγής, συμφωνία που αφορά σύστημα ανταλλαγής πληροφοριών, ονομαζόμενο «UK Agricultural Tractor Registration Exchange», βασιζόμενο στα στοιχεία ταξινόμησης των γεωργικών ελκυστήρων τα οποία τηρεί το Υπουργείο Μεταφορών του Ηνωμένου Βασιλείου (στο εξής: πρώτη κοινοποίηση). Αυτή η συμφωνία ανταλλαγής πληροφοριών αντικατέστησε προηγούμενη συμφωνία, χρονολογούμενη από το 1975, η οποία όμως δεν είχε κοινοποιηθεί στην Επιτροπή. Η δεύτερη αυτή συμφωνία είχε περιέλθει σε γνώση της Επιτροπής το 1984, επ' ευκαιρία ερευνών στις οποίες προέβη η Επιτροπή κατόπιν καταγγελίας της οποίας είχε επιληφθεί, για εμπόδια στις παράλληλες εισαγωγές.
- 3 Στην κοινοποιηθείσα συμφωνία μπορεί να προσχωρεί κάθε κατασκευαστής ή εισαγωγέας γεωργικών ελκυστήρων στο Ηνωμένο Βασίλειο, είτε έχει την ιδιότητα του μέλους της AEA είτε όχι. Η AEA εκτελεί χρέη γραμματείας της συμ-

φωνίας. Κατά τις προσφεύγουσες, ο αριθμός των μελών της συμφωνίας ποίκιλλε κατά τη διάρκεια του χρόνου έρευνας της υποθέσεως, ανάλογα με τις κινήσεις αναδιαρθρώσεως οι οποίες επηρέαζαν το επάγγελμα· κατά την ημερομηνία της κοινοποίησεως, μετείχαν στη συμφωνία οκτώ κατασκευαστές, μεταξύ των οποίων και οι προσφεύγουσες. Τα μέλη της συμφωνίας αυτής είναι οι οκτώ επιχειρήσεις που παρατίθενται στο σημείο 1 ανωτέρω, οι οποίες κατέχουν, κατά την Επιτροπή, το 87 με 88 % της αγοράς ελκυστήρων στο Ηνωμένο Βασίλειο, ενώ το υπόλοιπο της αγοράς μοιράζονται διάφοροι μικροί κατασκευαστές.

- 4 Στις 11 Νοεμβρίου 1988 η Επιτροπή απηύθυνε ανακοίνωση αιτιάσεων στην ΑΕΑ, σε καθένα από τα οκτώ μέλη της συμφωνίας τα οποία αφορούσε η πρώτη κοινοποίηση και στη Systematics International Group of Companies Limited (στο εξής: SIL), εταιρία πληροφορικής επιφορτισμένη με την επεξεργασία και την αξιοποίηση των στοιχείων που περιλαμβάνονται στο έντυπο V55 (βλ., κατωτέρω, σκέψη 6). Στις 24 Νοεμβρίου 1988 τα μέλη της συμφωνίας αποφάσισαν την αναστολή της ισχύος της. Κατά τις προσφεύγουσες, η συμφωνία τέθηκε αργότερα εκ νέου σε ισχύ αλλά χωρίς να διαβιβάζονται πληροφορίες, είτε ονομαστικές είτε ομαδικές, οι οποίες να καθιστούν γνωστές τις πωλήσεις των ανταγωνιστών. Κατά την ακρόαση ενώπιον της Επιτροπής, οι προσφεύγουσες ισχυρίστηκαν, επικαλούμενες ιδίως τη μελέτη του καθηγητή Albach, μέλους του Berlin Science Center, ότι οι διαβιβαζόμενες πληροφορίες είχαν ευνοϊκή επίδραση στον ανταγωνισμό. Στις 12 Μαρτίου 1990 πέντε μέλη της συμφωνίας — μεταξύ των οποίων και οι προσφεύγουσες — κοινοποίησαν στην Επιτροπή νέα συμφωνία (στο εξής: δεύτερη κοινοποίηση) περί διαβιβάσεως πληροφοριών, ονομαζόμενη «UK Tractor Registration Data System» (στο εξής: Data System), δεσμευόμενες να μην εφαρμόσουν το νέο σύστημα πριν λάβουν την απάντηση της Επιτροπής στην κοινοποίησή τους. Κατά τις προσφεύγουσες, η νέα αυτή συμφωνία, αφενός, συνεπάγεται αισθητή μείωση του αριθμού και της συχνότητας των πληροφοριών που λαμβάνονται στο πλαίσιο της συμφωνίας και, αφετέρου, καταργεί όλα τα «θεσμικά» στοιχεία κατά των οποίων έβαλε η Επιτροπή με την προαναφερθείσα ανακοίνωση αιτιάσεων.

- 5 Με την απόφαση 92/157/ΕΟΚ, της 17ης Φεβρουαρίου 1992, σχετικά με τη διαδικασία του άρθρου 85 της Συνθήκης ΕΟΚ (IV/31.370 και 31.446 — UK Agricultural Tractor Registration Exchange, ΕΕ L 68, σ. 19, στο εξής: απόφαση), η Επιτροπή:

— διαπίστωσε ότι η συμφωνία ανταλλαγής πληροφοριών σχετικών με τις ταξινομήσεις των γεωργικών ελκυστήρων συνιστά παράβαση του άρθρου 85,

παράγραφος 1, της Συνθήκης, «δεδομένου ότι παρέχει στοιχεία για τον προσδιορισμό των πωλήσεων των μεμονωμένων ανταγωνιστών καθώς και των πωλήσεων και των εισαγωγών των αντιπροσώπων τους» (άρθρο 1).

- απέρριψε την αίτηση χορηγήσεως απαλλαγής δυνάμει του άρθρου 85, παράγραφος 3, της Συνθήκης (άρθρο 2).
- επέβαλε στην ΑΕΑ και στα μέλη της συμφωνίας να θέσουν τέρμα στην παράβαση, εφόσον δεν το έχουν ήδη πράξει, και να απέχουν στο μέλλον από κάθε συμφωνία που ενδέχεται να έχει παρόμοιους στόχους ή αποτελέσματα (άρθρο 3).

β) Το περιεχόμενο της συμφωνίας και το νομικό της πλαίσιο

- 6 Κατά το εθνικό δίκαιο, κάθε όχημα, προκειμένου να του επιτραπεί η κυκλοφορία στις δημόσιες οδούς στο Ηνωμένο Βασίλειο, πρέπει να έχει ταξινομηθεί στο Department of Transport (Υπουργείο Μεταφορών). Για την υποβολή της αιτήσεως ταξινομήσεως του οχήματος, πρέπει να χρησιμοποιείται ένα ειδικό έντυπο, το διοικητικό έντυπο V55. Δυνάμει συμφωνίας με το Υπουργείο Μεταφορών του Ηνωμένου Βασιλείου, το Υπουργείο διαβιβάζει στη SIL ορισμένες από τις πληροφορίες που έχει συλλέξει επ' ευκαιρία της ταξινομήσεως των οχημάτων. Κατά τις προσφεύγουσες, η συμφωνία αυτή είναι πανομοιότυπη με τη συμφωνία που έχει συναφθεί με τους κατασκευαστές και εισαγωγείς άλλων κατηγοριών οχημάτων.
- 7 Οι διάδικοι διαφωνούν επί ορισμένων πραγματικών ζητημάτων που αφορούν τις πληροφορίες που αναγράφονται στο έντυπο αυτό και τη χρήση τους. Οι διαφωνίες αυτές μπορούν να συνοψισθούν ως εξής.
- 8 Οι προσφεύγουσες εμμένουν στο γεγονός ότι, ενόψει, αφενός, της διοικητικής προελεύσεως των πληροφοριών που διαβιβάζονται στα μέλη της συμφωνίας,

και, αφετέρου, των περιορισμένων αποθεμάτων των μεταπωλητών, μπορεί να παρέλθει σημαντικό χρονικό διάστημα μεταξύ της ημερομηνίας παραγγελίας και της ημερομηνίας παραδόσεως ενός ελκυστήρα, η οποία προηγείται της θέσεως του οχήματος σε κυκλοφορία στις δημόσιες οδούς και, κατά συνέπεια, της διαβίβασεως των πληροφοριών στα μέλη της συμφωνίας. Επομένως, μπορεί να παρέλθει κατά το μάλλον ή ήττον μεγάλο χρονικό διάστημα μεταξύ της ημερομηνίας πώλησεως και της ημερομηνίας ταξινομήσεως και, κατά συνέπεια, δεν υπάρχει, κατά τις προσφεύγουσες «στιγμιαία φωτογραφία» της αγοράς, με αποτέλεσμα οι συλλεγόμενες πληροφορίες να δίδονται μόνο κατά προσέγγιση. Η SIL αξιοποιεί τις πληροφορίες που αναγράφονται στο διοικητικό έντυπο και κατόπιν το έντυπο αυτό καταστρέφεται, χωρίς να έχει σταλεί απευθείας στα μέλη της συμφωνίας.

- 9 Οι προσφεύγουσες δέχονται ότι υπάρχουν διάφοροι τύποι του εντύπου V55, που αριθμούνται από το V55/1 έως το V55/5. Υπογραμμίζουν, ωστόσο, ότι μόνον το έντυπο V55/1 είναι «συμπληρωμένο εκ των προτέρων». Συγκεκριμένα, τα έντυπα V55/2 και V55/4, τα οποία χρησιμοποιούνταν μόνο από την British Leyland, δεν χρησιμοποιούνται πλέον, ενώ το έντυπο V55/3, το οποίο χρησιμοποιείται σε περίπτωση απώλειας του εντύπου V55/1, συμπληρώνεται ιδιοχείρως. Τέλος, το έντυπο V55/5 χρησιμοποιείται από τους ανεξαρτήτους εισαγωγείς, καθώς και σε περίπτωση πώλησεως μεταχειρισμένου οχήματος. Συγκεκριμένα, είναι σχετικώς σύνθηδες να ταξινομείται ένας ελκυστήρας αφού έχει χρησιμοποιηθεί αποκλειστικά σε ιδιωτικές εκτάσεις, χωρίς να έχει κυκλοφορήσει σε δημόσιες οδούς. Σε όλες τις περιπτώσεις, τα μέλη δεν έχουν άμεση πρόσβαση στα έντυπα.
- 10 Κατά την Επιτροπή, υπάρχουν κατ' ουσίαν δύο τύποι του εντύπου: αφενός, το έντυπο V55/1 έως V55/4, το οποίο είναι «συμπληρωμένο εκ των προτέρων» από τους κατασκευαστές και τους αποκλειστικούς εισαγωγείς και χρησιμοποιείται από τους αντιπροσώπους για την ταξινόμηση των οχημάτων που τους παραδίδονται και, αφετέρου, το έντυπο V55/5, το οποίο χρησιμοποιείται για τις παράλληλες εισαγωγές.
- 11 Κατά την Επιτροπή, στο έντυπο περιέχονται οι ακόλουθες πληροφορίες, ορισμένα σημεία των οποίων αμφισβητούνται από τις προσφεύγουσες:

— μάρκα (κατασκευαστής)·

- αριθμοί μοντέλου, διατάξεως, πλαισίου, ημερομηνία ταξινομήσεως· από τη συνάντηση μεταξύ των διαδίκων και του εισηγητή δικαστή, η οποία έγινε στις 7 Δεκεμβρίου 1993, προκύπτει ότι οι πληροφορίες που αφορούν τον αριθμό διατάξεως (ή πλαισίου) καταγράφονται από τη SIL. Ωστόσο, στο σύστημα που διαλαμβάνει η πρώτη κοινοποίηση, οι πληροφορίες αυτές δεν διαβιβάζονται στα μέλη της συμφωνίας, δεδομένου ότι έχει συμφωνηθεί από τον Δεκέμβριο του 1988 ότι η SIL παύει να διαβιβάζει στα μέλη της συμφωνίας το έντυπο ταξινομήσεως των οχημάτων. Κατά τις προσφεύγουσες, οι κατασκευαστές έχουν ανάγκη τις πληροφορίες αυτές για την πραγματοποίηση των εκστρατειών αποσύρσεως ελαττωματικών προϊόντων και για τον έλεγχο περί του αν εγκύρως τους υποβάλλονται τα σχετικά με την εγγύηση αιτήματα· αυτός είναι, κατά τις προσφεύγουσες, ο λόγος για τον οποίο οι πληροφορίες αυτές, των οποίων η διαβίβαση στα μέλη προβλέπεται επίσης από το Data System, διαβιβάζονταν στα μέλη μέχρι τον Σεπτέμβριο του 1988·
- γενικός αντιπρόσωπος και τοπικός αντιπρόσωπος (κωδικός αριθμός, ονοματεπώνυμο, διεύθυνση και ταχυδρομικός κώδικας): κατά τις προσφεύγουσες, οι πληροφορίες αυτές δεν καταγράφονται από τη SIL·
- πλήρης ταχυδρομικός κώδικας του εγκεκριμένου [δηλωθέντα ως κατόχου] του οχήματος: κατά τις προσφεύγουσες, μόνον τα πέντε πρώτα ψηφία του ταχυδρομικού κώδικα του εγκεκριμένου κατόχου καταγράφονται από την SIL, προκειμένου να καθίσταται δυνατή η αναγνώριση του ταχυδρομικού τομέα, ενίοτε δε ο αριθμός αυτός μειώνεται σε τρία ή τέσσερα ψηφία· κατά τη συνάντηση με τους διαδίκους που έγινε στις 7 Δεκεμβρίου 1993, η SIL διευκρίνισε ότι, αν ο ταχυδρομικός κώδικας δεν αναγράφεται στο έντυπο, χρησιμοποιεί τον ταχυδρομικό κώδικα που είναι πλησιέστερος προς τον κώδικα του τοπικού αντιπροσώπου. Ελλείπει του δευτέρου αυτού κώδικα, χρησιμοποιεί τον ταχυδρομικό κώδικα του γενικού αντιπροσώπου ή, ελλείπει και αυτού, τον ταχυδρομικό κώδικα του κατά τόπον αρμοδίου Local Vehicles Licensing Office (στο εξής: LVLO). Επί του σημείου αυτού, η SIL διευκρίνισε ότι κάθε πληροφορία πρέπει να συνδέεται με έναν ταχυδρομικό τομέα, προκειμένου να καθίσταται δυνατό να προσδιορίζονται οι ζώνες πωλήσεως των αντιπροσώπων·
- ονοματεπώνυμο και διεύθυνση του εγκεκριμένου κατόχου του οχήματος: κατά τη συνάντηση με τους διαδίκους που έγινε στις 7 Δεκεμβρίου 1993, οι προσφεύγουσες, τα λεγόμενα των οποίων επιβεβαιώθηκαν από τη SIL, υπογράμμισαν ότι, αν και η πληροφορία αυτή μπορεί ενδεχομένως να αναγρά-

φεται στη σελίδα 3 του εντύπου V55, το οποίο είναι το μόνο έντυπο που διαβιβάζεται στη SIL, εν πάση περιπτώσει η εν λόγω πληροφορία δεν καταγράφεται από τη SIL, με συνέπεια να μην κοινοποιείται στα μέλη της συμφωνίας.

12 Οι διάδικοι συμφωνούν ότι οι πληροφορίες που διαβιβάζονται από τη SIL στα μέλη της συμφωνίας κατανέμονται σε τρεις κατηγορίες, αλλά προσδιορίζουν με διαφορετικό τρόπο τις τρεις αυτές κατηγορίες.

13 Κατά τις προσφεύγουσες, οι τρεις κατηγορίες πληροφοριών που τους διαβιβάζονται από τη SIL είναι οι ακόλουθες:

- στοιχεία του οικονομικού τομέα: αφορούν τα συνολικά αριθμητικά στοιχεία σχετικά με την ταξινόμηση των ελκυστήρων που πωλούνται απ' όλο τον κλάδο, κατατασσόμενα κατά χρονική περίοδο, ιπποδύναμη, τρόπο μεταδόσεως της κινήσεως και ταχυδρομικό τομέα του εγκεκριμένου κατόχου του οχήματος·
- στοιχεία αναγνωρίσεως: αφορούν τις ταξινομήσεις ελκυστήρων που πωλούνται από κάθε μέλος της συμφωνίας, κατατασσόμενες κατά ημερομηνία πωλήσεως, τύπο ελκυστήρα και ταχυδρομικό τομέα του εγκεκριμένου κατόχου του οχήματος·
- ιδιαίτερα στοιχεία, τα οποία κοινοποιούνται αποκλειστικά στο μέλος της συμφωνίας που αφορούν: αναφέρονται στις πωλήσεις ταξινομημένων ελκυστήρων που πραγματοποιούνται από κάθε αντιπρόσωπο που ανήκει στο δίκτυο του μέλους αυτού, στα στοιχεία που ανήκουν στις δύο προηγούμενες κατηγορίες, κατανεμημένα γεωγραφικά ανάλογα με τις ζώνες πωλήσεων των μετεχόντων στο δίκτυο διανομής του οικείου μέλους, στις ειδικές αναλύσεις, τις οποίες ζητεί ένα συγκεκριμένο μέλος, στα αριθμητικά στοιχεία που αφορούν τις ταξινομήσεις των πωλουμένων ελκυστήρων.

14 Κατά την Επιτροπή, οι τρεις κατηγορίες πληροφοριών είναι οι ακόλουθες:

- συνολικά στοιχεία για τον οικείο τομέα: συνολικές πωλήσεις του τομέα, με ή χωρίς κατανομή κατά ιπποδύναμη και τρόπο μεταδόσεως της κινήσεως· οι πληροφορίες αυτές είναι διαθέσιμες σε ετήσια, τριμηνιαία, μηνιαία ή εβδομαδιαία βάση·

— στοιχεία που αφορούν τις πωλήσεις κάθε μέλους: αριθμός μονάδων που πωλεί κάθε κατασκευαστής και μεριδίό του στην αγορά σε διαφόρους γεωγραφικούς τομείς: Ηνωμένο Βασίλειο στο σύνολό του, περιφέρειες, διαμερίσματα, ζώνες δραστηριότητας, εντοπιζόμενες χάρη στους ταχυδρομικούς τομείς, δεδομένου ότι κάθε ταχυδρομικός τομέας αποτελεί μια ζώνη δραστηριότητας· οι πληροφορίες αυτές είναι διαθέσιμες ανά χρονικά διαστήματα ενός μήνα, τριμήνου ή έτους (και, στην περίπτωση αυτή, για τους δώδεκα τελευταίους μήνες, ανά ημερολογιακό έτος ή ετήσια μεταβολή).

— στοιχεία που αφορούν τις πωλήσεις των αντιπροσώπων που ανήκουν στο δίκτυο διανομής κάθε μέλους, ιδίως εισαγωγές και τις εξαγωγές των αντιπροσώπων στις αντίστοιχες ζώνες δραστηριότητάς τους. Κατά τον τρόπο αυτόν, είναι δυνατόν να εντοπίζονται οι εισαγωγές και εξαγωγές μεταξύ των διαφόρων ζωνών δραστηριότητας των αντιπροσώπων και να συγκρίνονται οι δραστηριότητες αυτές πωλήσεων με τις πωλήσεις που πραγματοποιούν οι αντιπρόσωποι εντός της δικής τους ζώνης δραστηριότητας. Όπως προκύπτει ιδίως από τα σημεία 29, 30, 55 και 56 της αποφάσεως, ένας κατασκευαστής, ο οποίος εντοπίζει έτσι τον προορισμό των πωλήσεων, μπορεί, αν το επιθυμεί, να μειώσει τις δραστηριότητες λιανικής πωλήσεως των αντιπροσώπων εκτός της ζώνης δραστηριότητάς του τους έχει παρωχωρηθεί, είτε εντός είτε εκτός του Ηνωμένου Βασιλείου. Κατά τη συνάντηση με τους διαδίκους που έγινε στις 7 Δεκεμβρίου 1993, οι προσφεύγουσες υποστήριξαν ότι μόνον ο συγκεκριμένος κατασκευαστής, και όχι οι ανταγωνιστές του, μπορεί να συγκρίνει τις πωλήσεις των δικών του αντιπροσώπων και ότι, αντιθέτως προς ό,τι υποστηρίζει η απόφαση, το σύστημα ανταλλαγής πληροφοριών δεν επιτρέπει στους διαφόρους κατασκευαστές να συγκρίνουν τις πωλήσεις των αντιπροσώπων ενός ορισμένου δικτύου διανομής.

- 15 Οι προσφεύγουσες εμμένουν στο γεγονός ότι οι πληροφορίες αυτές, οι οποίες αφορούν το «dealer import» και το «dealer export», δεν αποτελούν μέρος της συμφωνίας καθ'αυτής και δεν κοινοποιούνται από τη SIL στα μέλη της συμφωνίας, παρά μόνο βάσει ατομικών συμφωνιών που συνάπτονται με αυτήν. Τα στοιχεία αυτά, τα οποία δεν μπορούν να αποκτηθούν στο πλαίσιο της συμφωνίας που αποτελεί το αντικείμενο της δεύτερης κοινοποίησης, αφορούν τις πωλήσεις που πραγματοποιούνται από αντιπρόσωπο εκτός της ζώνης δραστηριότητάς του («dealer export») και τις πωλήσεις που πραγματοποιούνται από τους άλλους αντιπροσώπους που είναι εγκατεστημένοι στο Ηνωμένο Βασίλειο εντός της ζώνης δραστηριότητας ενός ορισμένου αντιπροσώπου («dealer import»). Συνεπώς, δεν αφορούν τις εξαγωγές προς άλλα κράτη μέλη ή τις εισαγωγές προελεύσεως των κρατών αυτών.

16 Κατά την Επιτροπή μέχρι το 1988, η SIL προμήθευε στα μέλη της συμφωνίας αντίγραφα του εντύπου V55/5, το οποίο χρησιμοποιούν οι ανεξάρτητοι εισαγωγείς. Από το 1988, τους κοινοποιεί αποκλειστικά τις πληροφορίες που αντλεί από το έντυπο αυτό, το οποίο κατόπιν καταστρέφεται, μετά την αξιοποίησή του από τη SIL. Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι αυτά τα έγγραφα ταξινομήσεως καθιστούν δυνατόν τον εντοπισμό των παραλλήλων εισαγωγών, κυρίως χάρη στον αριθμό διατάξεως του οχήματος. Όσον αφορά το δεύτερο αυτό στοιχείο, η Επιτροπή διευκρίνισε, κατά τη συνάντηση με τους διαδίκους που έγινε στις 7 Δεκεμβρίου 1993, ότι έπρεπε, κατ' αυτήν, να γίνεται διάκριση μεταξύ των εντύπων V55/1, 3 και 4, αφενός, και του εντύπου V55/5, αφετέρου. Συγκεκριμένα, τα έντυπα V55/1, 3 και 4 είναι συμπληρωμένα εκ των προτέρων από τον κατασκευαστή, με αποτέλεσμα οι πληροφορίες που αφορούν τον αριθμό διατάξεως να αναγράφονται στο έντυπο που συνοδεύει κάθε όχημα και, κατά τον τρόπο αυτόν, να έχουν οι κατασκευαστές πλήρη έλεγχο του προορισμού των ελκυστήρων αυτών. Αντιθέτως, όσον αφορά το έντυπο V55/5, η SIL, μέχρι τον Σεπτέμβριο 1988, διεβίβαζε το έντυπο στους συμμετέχοντες στη συμφωνία, επιτρέποντάς τους έτσι να εντοπίζουν την προέλευση ενός συγκεκριμένου οχήματος. Κατά την ίδια συνάντηση ωστόσο, η Επιτροπή δέχθηκε ότι, μετά την 1η Σεπτεμβρίου 1988, το σύστημα δεν επέτρεπε στους κατασκευαστές να παρακολουθούν τις παράλληλες εισαγωγές. Στη συνάντηση αυτή, οι προσφεύγουσες υπογράμμισαν ότι, ακόμη και πριν την 1η Σεπτεμβρίου 1988, δεν τους ήταν δυνατόν να παρακολουθούν τις παράλληλες εισαγωγές, δεδομένου ότι ο αριθμός πλαισίου του οχήματος δεν αναγραφόταν συστηματικά στο έντυπο V55/5.

Τα αιτήματα των διαδίκων

17 Υπό τις συνθήκες αυτές, οι προσφεύγουσες άσκησαν την παρούσα προσφυγή με δικόγραφο που κατέθεσαν στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 6 Μαΐου 1992.

18 Οι προσφεύγουσες ζητούν από το Πρωτοδικείο:

« — να διατάξει να προσκομισθούν τα πρακτικά της συνεδριάσεως της ολομελείας της Επιτροπής κατά την οποία εκδόθηκε η απόφαση C (92) 271 της

Επιτροπής της 17ης Φεβρουαρίου 1992, επί της υποθέσεως IV/B-2/31.370 και 31.446 (UK Agricultural Tractor Registration Exchange) και το κείμενο της αποφάσεως που προσαρτήθηκε στα πρακτικά αυτά· επιπλέον, να διατάξει να προσκομισθούν οι τροποποιήσεις τις οποίες έκανε η Επιτροπή στο πρακτικό της ακροάσεως, πριν το διαβιβάσει στη Συμβουλευτική Επιτροπή·

- να κηρύξει την απόφαση ανυπόστατη, άλλως, να δεχθεί την προσφυγή και να ακυρώσει την απόφαση·
- να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα».

19 Με το υπόμνημά τους απαντήσεως, οι προσφεύγουσες ζήτησαν επιπλέον τη συνεκδίκαση της υποθέσεως με την προσφυγή T-35/92, την οποία άσκησε η John Deere Limited.

20 Η Επιτροπή ζητεί από το Πρωτοδικείο:

« — να απορρίψει την προσφυγή ως αβάσιμη·

— να απορρίψει το αίτημα των προσφευγουσών περί προσκομίσεως των πρακτικών της συνεδριάσεως της ολομελείας της Επιτροπής κατά την οποία εκδόθηκε η απόφαση 92/157/ΕΟΚ της Επιτροπής της 17ης Φεβρουαρίου 1992, επί της υποθέσεως IV/B-2/31.370 και 31.446 (UK Agricultural Tractor Registration Exchange) και του κειμένου της αποφάσεως που προσαρτήθηκε στα πρακτικά αυτά·

— να καταδικάσει τις προσφεύγουσες στα δικαστικά έξοδα».

21 Με το υπόμνημά της ανταπαντήσεως, η Επιτροπή γνωστοποίησε στο Πρωτοδικείο ότι δεν αντιτάσσεται στη συνεκδίκηση, προς διευκόλυνση της προφορικής διαδικασίας, της παρούσας υποθέσεως με την προσφυγή T-35/92, την οποία άσκησε η John Deere Limited, υπό την επιφύλαξη ότι θα εκδοθεί χωριστή απόφαση για την κάθε υπόθεση. Κατά το πέρας της έγγραφης διαδικασίας, ο Πρόεδρος του δευτέρου τμήματος του Πρωτοδικείου αποφάσισε, με Διάταξη της 28ης Οκτωβρίου 1993, τη συνεκδίκηση, προς διευκόλυνση της προφορικής διαδικασίας, της παρούσας υποθέσεως με την προσφυγή T-35/92, John Deere Limited κατά Επιτροπής, υπό την επιφύλαξη ότι θα διασφαλισθεί το απόρρητο, έναντι των προσφευγουσών της παρούσας υποθέσεως, ορισμένων σημείων της προσφυγής T-35/92 και ορισμένων από τα παραρτήματα του δικογράφου της προσφυγής αυτής.

22 Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, το Πρωτοδικείο (δεύτερο τμήμα) αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία χωρίς προηγούμενη διεξαγωγή αποδείξεων. Ωστόσο, κάλεσε τους διαδίκους να απαντήσουν σε ορισμένα γραπτά ερωτήματα και να προσκομίσουν ορισμένα έγγραφα. Οι προσφεύγουσες και η καθής απάντησαν στα ερωτήματα αυτά στις 2 Δεκεμβρίου 1993. Εξάλλου, οι διάδικοι και η SIL κλήθηκαν να μετάσχουν σε συνάντηση με τον εισηγητή δικαστή υπό τους όρους του άρθρου 64 του Κανονισμού Διαδικασίας. Η συνάντηση αυτή έγινε στις 7 Δεκεμβρίου 1993. Οι διάδικοι ανέπτυξαν τις προφορικές τους παρατηρήσεις και απάντησαν στα ερωτήματα του Πρωτοδικείου κατά τη δημόσια συνεδρίαση της 16ης Μαρτίου 1994. Κατά τη διάρκεια της δημοσίας συνεδριάσεως, ο Hodges, εκπρόσωπος της SIL, εξετάσθηκε ως μάρτυρας, υπό τους όρους των άρθρων 68 επ. του Κανονισμού Διαδικασίας.

Λόγοι ακυρώσεως και επιχειρήματα των διαδίκων

23 Οι προσφεύγουσες ισχυρίζονται ότι η απόφαση:

— εκδόθηκε κατά αντικανονική διαδικασία·

— παραβαίνει την υποχρέωση αιτιολογήσεως·

- στηρίζεται σε εσφαλμένο προσδιορισμό του προϊόντος και της σχετικής αγοράς·
- πάσχει από ανακρίβειες ως προς τα πραγματικά περιστατικά κατά την εξέταση των κοινοποιουμένων πληροφοριών·
- στηρίζεται σε νομικώς εσφαλμένη ερμηνεία του άρθρου 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης·
- κακώς αρνείται την εφαρμογή, στην προκειμένη περίπτωση, του άρθρου 85, παράγραφος 3, της Συνθήκης.

Επί του λόγου ακυρώσεως που αντλείται από το ότι η απόφαση εκδόθηκε κατά αντικανονική διαδικασία

- 24 Προς στήριξη του αιτήματός τους για την αναγνώριση του ανυποστάτου της αποφάσεως, οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν, πρώτον, ότι πρέπει να εξετασθεί αν τηρήθηκε δεόντως ο εσωτερικός κανονισμός της Επιτροπής και, δεύτερον, ότι η Επιτροπή επέφερε μονομερώς ορισμένες τροποποιήσεις στα πρακτικά της ακροάσεως.

Όσον αφορά το πρώτο σκέλος του λόγου ακυρώσεως, αντλούμενο από την παράβαση του εσωτερικού κανονισμού της Επιτροπής

- 25 Οι προσφεύγουσες φρονούν ότι, όσον αφορά το κείμενο της αποφάσεως, υπό τη μορφή που τους κοινοποιήθηκε, έχουν λόγους να αμφισβητούν ότι τηρήθηκαν εν προκειμένω οι διατυπώσεις που προβλέπει το άρθρο 12 του εσωτερικού κανονισμού 63/41/ΕΟΚ της Επιτροπής, της 9ης Ιανουαρίου 1963 [ΕΕ (μόνο σε ξενόγλωσσες εκδόσεις) 1963, 17, σ. 181], του οποίου η ισχύς παραιτήθηκε προσωρινά με το άρθρο 1 της αποφάσεως 67/426/ΕΟΚ της Επιτροπής, της 6ης Ιουλίου 1967 (ΕΕ ειδ. εκδ. 01/001, σ. 101), και ο οποίος τροποποιήθηκε τελευταίως με την απόφαση 86/61/ΕΟΚ, Ευρατόμ, ΕΚΑΧ της Επιτροπής, της 8ης Ιανουαρίου 1986 (ΕΕ 1986, L 72, σ. 34), η οποία ίσχυε τότε. Κατά συνέπεια, οι προσφεύγουσες ζητούν από το Πρωτοδικείο να διατάξει διεξαγωγή αποδείξεων ώστε να ελεγχθεί αν τηρήθηκε η ορθή διαδικασία και, σε περίπτωση

αμφιβολίας, να κηρύξει την απόφαση ανυπόστατη (απόφαση του Πρωτοδικείου της 27ης Φεβρουαρίου 1992, T-79/89, T-84/89, T-85/89, T-86/89, T-89/89, T-91/89, T-92/89, T-94/89, T-96/89, T-98/89, T-102/89 και T-104/89, BASF κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1992, σ. II-315).

- 26 Η Επιτροπή φρονεί ότι τα περιστατικά της υποθέσεως είναι πολύ διαφορετικά από τα περιστατικά επί των οποίων εκδόθηκε η προπαρατεθείσα απόφαση BASF κ.λπ. κατά Επιτροπής. Εν προκειμένω, το Πρωτοδικείο δεν έχει κανένα λόγο να διατάξει την προσκόμιση των πρακτικών της συνεδριάσεως της ολομελείας της Επιτροπής και οι προσφεύγουσες δεν έχουν δικαίωμα προς υποβολή τέτοιου αιτήματος.
- 27 Το Πρωτοδικείο θεωρεί ότι, ελλείψει κάθε ενδείξεως ικανής να θέσει υπό αμφισβήτηση το κύρος της αποφάσεως κατά της οποίας βάλλει η παρούσα προσφυγή, υπό τη μορφή που κοινοποιήθηκε στις προσφεύγουσες, η απόφαση αυτή πρέπει να απολαύσει του τεκμηρίου της εγκυρότητας που χαρακτηρίζει τις κοινοτικές πράξεις. Δεδομένου ότι οι προσφεύγουσες δεν προσκομίζουν την παραμικρή ένδειξη που θα ήταν ικανή να κλονίσει το τεκμήριο αυτό, δεν εναπόκειται στο Πρωτοδικείο να διατάξει την αιτηθείσα διεξαγωγή αποδείξεων. Επιπλέον, όσον αφορά το νομότυπο της διαδικασίας εκδόσεως του αντιγράφου της αποφάσεως και της κοινοποίησής του, το Πρωτοδικείο θεωρεί ότι, ακόμη και αν υποθεθεί ότι αποδεικνύεται ότι το αντίγραφο αυτό ή η διαδικασία κοινοποίησής του στις επιχειρήσεις πάσχουν ελαττώματα, τα ελαττώματα αυτά δεν θα είχαν, εν πάση περιπτώσει, καμία επίδραση στη νομιμότητα ή, κατά μείζονα λόγο, στο υποστατό της αποφάσεως και θα ήσαν μόνον ικανά να επηρεάσουν το χρονικό σημείο ενάρξεως της προθεσμίας ασκήσεως προσφυγής ακυρώσεως κατά της αποφάσεως αυτής. Επιπλέον, όπως προκύπτει από τη διατύπωση της παρούσας προσφυγής, οι προσφεύγουσες ήταν σε θέση, εν προκειμένω, να λάβουν πλήρη γνώση της αποφάσεως και να προβάλουν όλα τα διαδικαστικά τους δικαιώματα. Συγκεκριμένα, εν προκειμένω απευθύνθηκε στις προσφεύγουσες ακριβές αντίγραφο της αποφάσεως, επικυρωμένο από τον Γενικό Γραμματέα της Επιτροπής. Ελλείψει κάθε σοβαρής ενδείξεως ικανής να θέσει υπό αμφισβήτηση το νομότυπό του, το αντίγραφο αυτό θεωρείται ότι συνιστά πλήρη απόδειξη (απόφαση του Δικαστηρίου της 17ης Οκτωβρίου 1989, 97/87 έως 99/87, Dow Chemical Iberica κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1989, σ. 3165, σκέψη 59, και απόφαση του Πρωτοδικείου της 7ης Ιουλίου 1994, T-43/92, Dunlop Slazenger κατά Επιτροπής, Συλλογή 1994, σ. II-441, σκέψεις 24 και 25). Συνεπώς, ενόψει του συνόλου των περιστάσεων, το πρώτο σκέλος του λόγου ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί.

Όσον αφορά το δεύτερο σκέλος του λόγου ακυρώσεως, αντλούμενο από τις πλημμέλειες τις οποίες πάσχουν τα πρακτικά της ακροάσεως

- 28 Οι προσφεύγουσες υπογραμμίζουν ότι το έγγραφο της Επιτροπής της 14ης Οκτωβρίου 1994, το οποίο τις πληροφόρησε σχετικά με τις τροποποιήσεις των πρακτικών της ακροάσεως, απευθύνθηκε στις ίδιες τις επιχειρήσεις και όχι στον δικηγόρο τους. Οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι, μετά την κοινοποίηση της αποφάσεως, αντελήφθησαν ότι η Επιτροπή είχε επιφέρει μονομερώς τροποποιήσεις στα πρακτικά της ακροάσεως, πριν τη διαβίβασή τους στη Συμβουλευτική Επιτροπή συμπράξεων και δεσποζουσών θέσεων. Ζητούν από το Πρωτοδικείο να διατάξει τη διεξαγωγή των αναγκαιών αποδείξεων προκειμένου να ελέγξει αν οι τροποποιήσεις των πρακτικών αλλοίωσαν τα επιχειρήματά τους.
- 29 Η Επιτροπή φρονεί ότι είναι ουσία αβάσιμος ο ισχυρισμός των προσφευγουσών, κατά τον οποίο δεν ενημερώθηκαν για τις τροποποιήσεις των πρακτικών. Παραπέμπει συναφώς σε έγγραφο που απευθύνθηκε στις προσφεύγουσες στις 14 Οκτωβρίου 1991. Εν πάση περιπτώσει — φρονεί η Επιτροπή — οι τροποποιήσεις αυτές δεν αλλοιώνουν την έννοια των δηλώσεων των μερών, κατά την ακρόαση.
- 30 Το Πρωτοδικείο διαπιστώνει, αφενός, ότι, σε απάντηση της επιχειρηματολογίας της Επιτροπής, κατά την οποία οι προβαλλόμενες τροποποιήσεις των πρακτικών της ακροάσεως των προσφευγουσών από την Επιτροπή, αντιθέτως προς τα όσα υποστηρίζουν οι επιχειρήσεις, περιήλθαν εις γνώση τους με έγγραφο της Επιτροπής με ημερομηνία 14 Οκτωβρίου 1991, οι επιχειρήσεις περιορίστηκαν να ισχυριστούν ότι το έγγραφο αυτό είχε απευθυνθεί απευθείας στις επιχειρήσεις και όχι στον δικηγόρο τους. Τούτο δεν είναι ικανό να θέσει υπό αμφισβήτηση το γεγονός ότι οι επιχειρήσεις έλαβαν έτσι γνώση των πρακτικών και συνεπώς η συναφής πληροφόρηση είναι έγκυρη. Αφετέρου, το Πρωτοδικείο παρατηρεί ότι οι επιχειρήσεις, οι οποίες κατά τον τρόπο αυτόν πληροφορήθηκαν δεόντως τις τροποποιήσεις των πρακτικών, δεν υποστηρίζουν ότι οι τροποποιήσεις αυτές αλλοιώνουν την έννοια των ισχυρισμών τους και μάλιστα δεν υποστηρίζουν ότι οι τροποποιήσεις αυτές θίγουν τη νομιμότητα της γνώμης της Συμβουλευτικής Επιτροπής συμπράξεων και δεσποζουσών θέσεων. Κατά

συνέπεια και σύμφωνα με παγία νομολογία, το δεύτερο σκέλος του λόγου ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί, χωρίς να χρειάζεται να διαταχθούν σχετικές αποδείξεις (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 15ης Ιουλίου 1970, 44/69, Buchler κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1969-1971, σ. 457, σκέψη 17· της 14ης Ιουλίου 1972, 48/69, ICI κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1972-1973, σ. 99, σκέψη 31· της 10ης Ιουλίου 1980, 30/78, Distillers Company κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1980/II, σ. 465· αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 24ης Οκτωβρίου 1991, T-2/89, Petrofina κατά Επιτροπής, Συλλογή 1991, σ. II-1087, σκέψη 45· της 17ης Δεκεμβρίου 1991, T-4/89, BASF κατά Επιτροπής, Συλλογή 1991, σ. II-1523, σκέψη 47, T-6/89, Enichem Anic κατά Επιτροπής, Συλλογή 1991, σ. II-1623, σκέψη 47· της 10ης Μαρτίου 1992, T-9/89, Hüls κατά Επιτροπής, Συλλογή 1992, σ. II-499, σκέψη 79, T-12/89, Solvay κατά Επιτροπής, Συλλογή 1992, σ. II-907, σκέψη 67, και T-15/89, Chemie Linz κατά Επιτροπής, Συλλογή 1992, σ. II-1275, σκέψη 76).

- 31 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι ο πρώτος λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί ως προς αμφότερα τα σκέλη του και ότι, κατά συνέπεια, πρέπει να απορριφθούν τα αιτήματα περί αναγνώρισεως του ανυποστάτου της αποφάσεως, χωρίς να χρειάζεται να διατάξει το Πρωτοδικείο να προσκομισθούν τα έγγραφα που ζήτησαν οι προσφεύγουσες.

Επί του λόγου ακυρώσεως που αντλείται από την ανεπαρκή αιτιολογία της αποφάσεως

- 32 Οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν, αφενός, ότι η απόφαση είναι ανεπαρκώς αιτιολογημένη και, αφετέρου, ότι οι αιτιολογίες της αποφάσεως δεν επαρκούν προς δικαιολόγηση του διατακτικού της, η έννοια του οποίου δεν είναι σαφής.

Όσον αφορά το πρώτο σκέλος του λόγου, αντλούμενο από το ότι η Επιτροπή δεν έλαβε επαρκώς υπόψη της την επιχειρηματολογία των προσφευγουσών

- 33 Οι προσφεύγουσες ισχυρίζονται, πρώτον, ότι το γεγονός ότι η Επιτροπή δεν έλαβε επαρκώς υπόψη της την επιχειρηματολογία των προσφευγουσών ισοδυναμεί με έλλειψη αιτιολογίας. Πρόσφορο παράδειγμα της ανεπαρκείας της αιτιολογίας συνιστά το γεγονός ότι η Επιτροπή καθόρισε σε δέκα μονάδες το όριο πωλήσεων ενός μέλους της συμφωνίας εντός της ζώνης δραστηριότητας ενός συγκεκριμένου αντιπροσώπου, κάτω από το οποίο οι συγκεντρούμενες

πληροφορίες δεν επιτρέπεται να διαβιβάζονται, αριθμός ο οποίος είναι πολύ υψηλός και δεν λαμβάνει υπόψη την πραγματικότητα της αγοράς, η οποία είναι εξαιρετικά εξατομικευμένη. Επίσης, η επιλογή του έτους ως περιόδου αναφοράς δεν μπορεί να γίνει δεκτή. Εξάλλου, το συναφές σημείο 61 της απόφασης είναι τόσο ασαφές, ώστε τα μέλη της συμφωνίας δεν μπόρεσαν να συμφωνήσουν ως προς την ερμηνεία του. Δεύτερον, οι επιχειρήσεις υποστηρίζουν ότι, εκτός από μια υποσημείωση στο κάτω μέρος της σελίδας, η απόφαση δεν εκφέρει κρίση ως προς το Data System, πράγμα το οποίο ισοδυναμεί με έλλειψη αιτιολογίας όσον αφορά το δεύτερο αυτό σύστημα. Τρίτον, οι προσφεύγουσες φρονούν ότι η απόφαση δεν λαμβάνει υπόψη της ότι τα περισσότερα εθνικά δίκαια δέχονται τη διαβίβαση στους παραγωγούς πληροφοριών σχετικών με τις ταξινομήσεις. Τέταρτον και τελευταίον, υποστηρίζουν ότι με την αποκαλούμενη απόφαση «Papiers peints de Belgique» το Δικαστήριο έκρινε ότι η Επιτροπή υποχρεούται να αναπτύξει τη συλλογιστική της ρητώς, όταν, όπως εν προκειμένω, η απόφαση «βαίνει αισθητώς πέραν των προηγουμένων αποφάσεων της» (απόφαση του Δικαστηρίου της 26ης Νοεμβρίου 1975, 73/74, *Groupement des fabricants de papiers peints de Belgique* κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1975, σ. 457, σκέψη 33). Εν προκειμένω, η Επιτροπή σαφώς παρέβη την υποχρέωση αυτή.

- 34 Η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι, μεταξύ των αποφάσεων που έχει εκδώσει, υπάρχουν πολυάριθμες αποφάσεις σχετικές με τις ανταλλαγές πληροφοριών. Οι αποφάσεις αυτές δεν μπορούν να παραγνωρίζονται, ως προηγούμενα της παρούσας υποθέσεως, για τον μοναδικό λόγο ότι δεν αφορούν μη αναλωτά αγαθά. Ομοίως, είναι ανακριβής ο ισχυρισμός των προσφευγουσών, ότι η απόφαση είναι η πρώτη η οποία αφορά ανταλλαγή πληροφοριών σχετική με πωλήσεις του παρελθόντος. Η Επιτροπή προσθέτει ότι, εν πάση περιπτώσει, η απόφαση είναι αρκούντως αιτιολογημένη και, συνεπώς, πρέπει να απορριφθεί το επιχείρημα περί μη τηρήσεως των αρχών που διατυπώνει η προπαρατεθείσα απόφαση του Δικαστηρίου *Papiers peints de Belgique*. Η απόφαση της Επιτροπής δεν βαίνει πέραν των αρχών που έχουν διατυπωθεί στο παρελθόν, αλλά περιορίστηκε στην εφαρμογή των αρχών αυτών στη συγκεκριμένη περίπτωση της υπό εξέταση αγοράς. Συνεπώς, είναι επαρκώς αιτιολογημένη, υπό την έννοια της αποφάσεως *Papiers peints de Belgique*. Συγκεκριμένα, η απόφαση της Επιτροπής εκθέτει σαφώς ότι οι περιορισμοί του ανταγωνισμού τους οποίους συνεπάγεται η ανταλλαγή πληροφοριών δεν είναι απαραίτητοι και ότι, δεδομένου ότι δεν πληρούνται η μία από τις προϋποθέσεις του άρθρου 85, παράγραφος 3, της Συνθήκης, η Επιτροπή μπορεί να απορρίψει την αίτηση χορηγήσεως απαλλαγής, χωρίς να εξετάσει τις άλλες προϋποθέσεις (απόφαση του Δικαστηρίου της 13ης Ιουλίου 1966, 56/64 και 58/64, *Consten και Grundig* κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1965-1968, σ. 363).

Το Πρωτοδικείο διαπιστώνει ότι η Επιτροπή, η οποία, στα σημεία 33 και 65 της αποφάσεως, αφενός, διαπίστωσε το ασυμβίβαστο του Data System προς το άρθρο 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης, με την αιτιολογία ότι αυτό το σύστημα ανταλλαγής πληροφοριών αναπαράγει, κατ' αναλογία, το προηγούμενο σύστημα και, αφετέρου, διαπίστωσε το ασυμβίβαστο της ανταλλαγής πληροφοριών προς το άρθρο 85, παράγραφος 3, της Συνθήκης, με την αιτιολογία ότι οι περιορισμοί του ανταγωνισμού δεν ήταν απαραίτητοι, αιτιολόγησε επαρκώς κατά νόμο την απόφασή της ως προς το σημείο αυτό, ανεξαρτήτως κάθε εκτίμησης, στο παρόν στάδιο εξέτασεως της υποθέσεως, ως προς το βάσιμο των αιτιολογιών της. Όσον αφορά τον ισχυρισμό περί μη τηρήσεως των αρχών που διατύπωσε το Δικαστήριο με την προπαρατεθείσα απόφαση *Papiers peints de Belgique*, το Πρωτοδικείο υπενθυμίζει ότι, κατά την απόφαση αυτή, αν και η Επιτροπή μπορεί να αιτιολογεί κατά τρόπο σχετικώς συνοπτικό τις αποφάσεις που εντάσσονται στο πλαίσιο παγίας νομολογίας, αντιθέτως, η υποχρέωση αιτιολογήσεως την οποία υπέχει η Επιτροπή αποκτά μεγαλύτερη έκταση άπαξ η απόφαση την οποία εκδίδει «βαίνει αισθητώς πέραν» της υφισταμένης κατά την ημερομηνία εκδόσεως της αποφάσεώς της καταστάσεως της νομολογίας (σκέψεις 31 επ.). Εν προκειμένω, το Πρωτοδικείο θεωρεί ότι, όπως δικαίως υποστηρίζει η Επιτροπή και όπως θα εκτεθεί εκτενέστερα με το αιτιολογικό της παρούσας αποφάσεως (βλ. κατωτέρω τη σκέψη 90), η απόφαση περιορίζεται στην εφαρμογή σε μια συγκεκριμένη αγορά, την αγορά των γεωργικών ελκυστήρων στο Ηνωμένο Βασίλειο, των αρχών που διαμόρφωσαν οι προηγούμενες αποφάσεις της Επιτροπής. Συνεπώς, και χωρίς να χρειάζεται να αναλυθούν συναφώς οι διάφορες έννομες τάξεις των κρατών μελών, αβασίμως ισχυρίζονται οι προσφεύγουσες ότι η Επιτροπή δεν τηρήσε τις ανωτέρω αρχές τις οποίες διατύπωσε το Δικαστήριο με την προπαρατεθείσα απόφασή του *Papiers peints de Belgique* κατά Επιτροπής.

Όσον αφορά το δεύτερο σκέλος του λόγου ακυρώσεως, αντλούμενο από την ασάφεια του διατακτικού της αποφάσεως

Οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι το περιεχόμενο του διατακτικού δεν απορρέει σαφώς από το αιτιολογικό της, κατ' αντίθεση προς τη νομολογία (προπαρατεθείσα απόφαση του Δικαστηρίου *Consten και Grundig* κατά Επιτροπής). Τα άρθρα 1 και 2 του διατακτικού της αποφάσεως όχι μόνο στηρίζονται σε νομικά και πραγματικά σφάλματα, αλλά επίσης δεν βρίσκουν έρεισμα στις αιτιολογίες της αποφάσεως, με αποτέλεσμα οι αποδέκτες της αποφάσεως να είναι αδύνατον να συμμορφωθούν προς αυτά. Εξάλλου, το άρθρο 2 του διατακτικού, που αφορά την εκτίμηση της συμφωνίας βάσει του άρθρου 85, παράγραφος 3, της Συνθήκης, δεν συμβιβάζεται προς τις προηγούμενες αποφάσεις της Επιτροπής. Συγκεκριμένα, ο σεβασμός της αρχής της αναλογικότητας επι-

βάλλει στην Επιτροπή την υποχρέωση όταν, όπως εν προκειμένω, εντοπίζει σε κάποια συμφωνία ρήτρες που δεν μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο απαλλαγής, να χορηγεί το ευεργέτημα της απαλλαγής υπό την επιφύλαξη της καταργήσεως των ρητρών αυτών. Τέλος, η έκταση της υποχρέωσης που επιβάλλει στις προσφεύγουσες το άρθρο 3 του διατακτικού της αποφάσεως, να απέχουν δηλαδή από κάθε συμφωνία με ίδιους ή παρόμοιους στόχους προς την επίμαχη συμφωνία ανταλλαγής πληροφοριών, δεν μπορεί να καθοριστεί με ακρίβεια. Η έλλειψη σαφήνειας του διατακτικού της αποφάσεως είναι τέτοια ώστε η ΑΕΑ αναγκάστηκε να προβεί σε νέα κοινοποίηση.

37 Η Επιτροπή φρονεί ότι η παραπομπή στην προπαρατεθείσα απόφαση Consten και Grundig κατά Επιτροπής είναι αλυσιτελής. Εν προκειμένω, τον ανταγωνισμό θίγει αυτή καθαυτή η συμφωνία ανταλλαγής πληροφοριών και όχι η τάδε ή η δείνα ρήτρα της. Η Επιτροπή, διευκρινίζοντας υπό ποιες προϋποθέσεις δεν θα προέβαλε αντιρρήσεις κατά της αποφάσεως ανταλλαγής πληροφοριών, συμμορφώθηκε δεόντως με την προπαρατεθείσα απόφαση Consten και Grundig κατά Επιτροπής, βάσει της οποίας, η Επιτροπή, όταν δεν μνημονεύει, στο διατακτικό της αποφάσεώς της, ποια στοιχεία εμπίπτουν στην απαγόρευση του άρθρου 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης πρέπει να αναφέρει, με τις αιτιολογίες της αποφάσεως, τους λόγους για τους οποίους θεωρεί ότι τα στοιχεία αυτά δεν μπορούν να διαχωριστούν από το σύνολο της συμφωνίας. Η Επιτροπή, αναφερόμενη στην αρχή της ερμηνείας του διατακτικού, όπως τη διατύπωσε το Δικαστήριο με την απόφαση της 16ης Δεκεμβρίου 1975, 40/73 έως 48/73, 50/73, 54/73 έως 56/73, 111/73, 113/73 και 114/73, Suiker Unie κ.λπ. κατά Επιτροπής, (Συλλογή τόμος 1975, σ. 507), φρονεί ότι το διατακτικό της αποφάσεως είναι σαφές, ενόψει ιδίως του σημείου 61 αυτής.

38 Το Πρωτοδικείο υπενθυμίζει ότι, στην προπαρατεθείσα απόφαση Consten και Grundig κατά Επιτροπής, το Δικαστήριο έκρινε ότι, όσον αφορά την ερμηνεία του άρθρου 85, παράγραφος 2, της Συνθήκης, η ακυρότητα της συμβάσεως, που προβλέπουν οι διατάξεις αυτές, πρέπει να περιορίζεται στις ρήτρες της συμβάσεως που θίγουν τον ανταγωνισμό, υπό την έννοια του άρθρου 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης, οσάκις οι ρήτρες αυτές μπορούν να διαχωριστούν από την υπόλοιπη σύμβαση. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τη νομολογία της οποίας έγινε επίκληση, μόνον όταν η ενότητα της συμβάσεως είναι τέτοια, ώστε να μην μπορούν να απομονωθούν οι ρήτρες που θίγουν τον ανταγωνισμό, πρέπει να κηρύσσεται ολόκληρη η σύμβαση αντίθετη προς το άρθρο 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης. Συναφώς, το Δικαστήριο διευκρίνισε ότι, στη δεύτερη

αυτή περίπτωση, η Επιτροπή οφείλει «να διευκρινίσει στην αιτιολογία τους λόγους για τους οποίους δεν θεωρεί ότι τα στοιχεία αυτά μπορούν να αποχωριστούν από το σύνολο της συμφωνίας» (προπαρατεθείσα απόφαση Consten και Grundig, σ. 377). Υπό τις συνθήκες αυτές, το Πρωτοδικείο κρίνει ότι η επιχειρηματολογία των προσφευγουσών επί του σημείου αυτού δεν είναι βάσιμη. Συγκεκριμένα, αφενός, από τη διατύπωση της αποφάσεως προκύπτει σαφώς ότι, όπως υποστηρίζει εξάλλου και η Επιτροπή, εν προκειμένω, φαίνεται να θίγει τον ανταγωνισμό το σύνολο του συστήματος ανταλλαγής πληροφοριών και όχι η μεταξύ επιχειρήσεων κοινοποίηση της τάδε ή της δείνα συγκεκριμένης πληροφορίας. Αφετέρου, το Πρωτοδικείο κρίνει ότι, εν πάση περιπτώσει, η νομολογία του Δικαστηρίου επί της ερμηνείας του άρθρου 85, παράγραφος 2, της Συνθήκης, όπως καθιερώθηκε με την προπαρατεθείσα απόφαση Grundig και Consten κατά Επιτροπής, δεν μπορεί να εφαρμοστεί ακριβώς ως έχει, όταν εξετάζεται αίτηση χορηγήσεως απαλλαγής δυνάμει του άρθρου 85, παράγραφος 3, της Συνθήκης, εφόσον, στην περίπτωση αυτή, εναπόκειται στην Επιτροπή, προκειμένου να απαντήσει στην αίτηση που της υποβλήθηκε από τις επιχειρήσεις, κατόπιν της κοινοποίησεως που υποβλήθηκε στην κρίση της, να αποφανθεί επί της συμβάσεως υπό τη μορφή που της κοινοποιήθηκε, εκτός αν λάβει από τα μέλη, κατά τη διάρκεια της διερευνήσεως της υποθέσεως, την τάδε ή τη δείνα τροποποίηση της κοινοποιηθείσας συμβάσεως.

39 Όσον αφορά τον ισχυρισμό περί δυσχερούς ερμηνείας του άρθρου 3 του διατακτικού της αποφάσεως, κατά το οποίο οι επιχειρήσεις πρέπει να απέχουν από τη συμμετοχή σε κάθε σύστημα ανταλλαγής πληροφοριών με ίδιους ή παρόμοιους σκοπούς προς τη συμφωνία για την οποία υποβλήθηκε η αίτηση χορηγήσεως απαλλαγής, το Πρωτοδικείο κρίνει ότι το άρθρο αυτό είναι καθαρώς δηλωτικού χαρακτήρα. Συγκεκριμένα, το άρθρο 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης θεσπίζει την κατ' αρχήν απαγόρευση των συμφωνιών που θίγουν τον ανταγωνισμό. Συνεπώς, οι προσφεύγουσες υπόκεινται στη δημοσίαι τάξεως διάταξη αυτή, ανεξαρτήτως κάθε συναφούς εντολής της Επιτροπής, τουλάχιστον εφόσον η Επιτροπή παρέχει στις επιχειρήσεις, οι οποίες έχουν δικαίωμα για ασφάλεια δικαίου κατά τις συναλλαγές τους, τη δυνατότητα να γνωρίζουν σε ποιο μέτρο είναι νόμιμο το σύστημα ανταλλαγής πληροφοριών στο οποίο μετέχουν, πράγμα το οποίο η Επιτροπή έπραξε εν προκειμένω, με τα σημεία 16 και 61 των αιτιολογιών της αποφάσεως και με το προπαρατεθέν άρθρο 1 του διατακτικού της. Συναφώς, από το σημείο 50 των αιτιολογιών της αποφάσεως, το οποίο ουδόλως αντιφάσκει προς το διατακτικό, προκύπτει ειδικότερα ότι η γνώση των πωλήσεων των ανταγωνιστών για σκοπούς «ιστορικούς» δεν θα ήταν παράνομη. Εν κατακλείδι, στην περίπτωση που η Επιτροπή σκοπεύει να απαγορεύσει κάποιο άλλο σύστημα ανταλλαγής πληροφοριών στο οποίο θα μετέχουν οι προσφεύγουσες, θα μπορεί να στηριχθεί απευθείας στο άρθρο 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης, ανεξαρτήτως του άρθρου 3 του δια-

τακτικού της αποφάσεως. Συνεπώς, όπως υποστηρίζει η Επιτροπή, το διατακτικό της αποφάσεως είναι σαφές, θεωρούμενο υπό το φως των αιτιολογιών της και ιδίως των σημείων 16 και 61. Επομένως, το δεύτερο σκέλος του λόγου ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί.

- 40 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι ο δεύτερος λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί.

Επί του λόγου ακυρώσεως που αντλείται από το ότι η Επιτροπή στηρίχθηκε σε εσφαλμένο προσδιορισμό του επιμέρους προϊόντος και της σχετικής αγοράς

Συνοπτική έκθεση της επιχειρηματολογίας των διαδίκων

- 41 Κατά τις προσφεύγουσες, το χωρίο της αποφάσεως που αφορά την περιγραφή των πραγματικών περιστατικών ενέχει σφάλματα ως προς την περιγραφή του προϊόντος και την ανάλυση της αγοράς. Τα σφάλματα αυτά περί τα πραγματικά περιστατικά επηρεάζουν τη νομιμότητα της αποφάσεως, δεδομένου ότι αφορούν αυτές καθαυτές τις βάσεις επί των οποίων η Επιτροπή στηρίζει τη νομική της εκτίμηση.
- 42 Οι προσφεύγουσες φρονούν ότι η απόφαση δεν περιέχει καμιά περιγραφή του προϊόντος και αποσκοπεί στο να παρουσιάσει την αγορά ως αγορά υψηλής συγκεντρώσεως, ενώ πρόκειται περί ανοικτής και υποκειμένης στον ανταγωνισμό αγοράς. Όσον αφορά τη ζήτηση, κατ' αρχάς, η απόφαση αγνοεί τα χαρακτηριστικά της αγοράς και συνάγει εσφαλμένα συμπεράσματα από τη διαπίστωση αυτή. Δεδομένου ότι πρόκειται περί αγοράς αντικαταστάσεως, μόνο η διαφοροποίηση και η ανανέωση μπορούν να ενθαρρύνουν τη ζήτηση, με αποτέλεσμα η έλλειψη λεπτομερούς γνώσεως της ζητήσεως αυτής να εκθέτει τους κατασκευαστές σε επενδυτικούς κινδύνους. Όσον αφορά την προσφορά, η απόφαση δίνει ανακριβή εικόνα της αγοράς. Συγκεκριμένα, οι τέσσερις πρώτοι κατασκευαστές, των οποίων τα μερίδια στην αγορά μπορούν να αυξηθούν, κατέχουν λιγότερο από το 50 % της κοινοτικής αγοράς, αντιμετωπίζουν σημαντικές κινήσεις αναδιαρθρώσεως και έντονο ανταγωνισμό. Τα μερίδια στην αγορά των κύριων πωλητών παρουσιάζουν σοβαρή πτώση, ενώ τα μερίδια των

άλλων ανταγωνιστών παρουσιάζουν άνοδο. Η ταυτότητα των εταιριών αυτών ποικίλλει, με αποτέλεσμα οι επιχειρήσεις που βρίσκονται σε θέση «leader» να μην είναι οι ίδιες μ' αυτές που κατείχαν τη θέση αυτή κατά τον χρόνο της δημιουργίας του συστήματος ανταλλαγής πληροφοριών. Ο ισχυρισμός της Επιτροπής, ότι υφίστανται μεγάλα εμπόδια προσβάσεως στην αγορά, είναι ανακριβής. Τέλος, η συμφωνία όχι μόνο δεν καθιστά την αγορά ανελαστική, αλλά και συμβάλλει στη διαφάνειά της.

43 Όσον αφορά την ανάλυση του προϊόντος, οι προσφεύγουσες αμφισβητούν τον ισχυρισμό της Επιτροπής ότι υπάρχει ευρεία δυνατότητα υποκαταστάσεως των διαφόρων τύπων προϊόντος. Οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι η συμφωνία δεν κατατάσσει τους ελκυστήρες μόνον ανάλογα με την ιπποδύναμή τους και τον τρόπο μεταδόσεως της κινήσεως, αλλά και ανάλογα με το μοντέλο τους, πράγμα το οποίο είναι σημαντικότερο. Συναφώς, οι προσφεύγουσες φρονούν ότι η Επιτροπή απαγορεύει την πρακτική αυτή ανεξάρτητα από κάθε πραγματική ανάλυση των συνθηκών λειτουργίας της αγοράς, με αποτέλεσμα η Επιτροπή να διαπιστώνει παράβαση *per se*, παραβαίνοντας τόσο τη νομολογία του Δικαστηρίου όσο και τις προηγούμενες αποφάσεις της Επιτροπής και το δόγμα της, όπως έχει εκτεθεί σε πολυάριθμες «ανακοινώσεις» ή στις ετήσιες εκθέσεις της για την πολιτική του ανταγωνισμού.

44 Τέλος, όσον αφορά τον γεωγραφικό προσδιορισμό της αγοράς, οι προσφεύγουσες φρονούν ότι η αναφορά στο πεδίο εφαρμογής της επίμαχης εθνικής νομοθεσίας αποτελεί μάλλον συνοπτική μέθοδο γεωγραφικής οριοθέτησεως της αγοράς. Επ' ευκαιρία της εξαγοράς της Ford New Holland Limited από τη Fiat, η Επιτροπή, με την απόφαση της 8ης Φεβρουαρίου 1991, περί του συμβατού της εξαγοράς αυτής προς την κοινή αγορά, εκδοθείσα βάσει του άρθρου 6, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού (ΕΟΚ) 4064/89 του Συμβουλίου της 21ης Δεκεμβρίου 1989 για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων (αναθεωρημένο κείμενο δημοσιευθέν στην ΕΕ 1990, L 257, σ. 13), υιοθέτησε αντίθετη στάση προς τη στάση της στην παρούσα υπόθεση, αφήνοντας να εννοηθεί ότι δεν μπορούσαν πλέον να υπάρχουν εθνικές αγορές στο εσωτερικό της Κοινότητας. Επομένως, ο προσδιορισμός της αγοράς αναφοράς έχει ακόμη μεγαλύτερη σημασία εν προκειμένω, δεδομένου ότι η απόφαση έχει δεχθεί ότι οι κύριοι κατασκευαστές κατέχουν ισχυρές θέσεις στην αγορά και ότι υπάρχουν εμπόδια προσβάσεως, δυο έννοιες που δεν θα χρησίμευαν αν δεν αναγνωριζόταν ο εθνικός χαρακτήρας της αγοράς αναφοράς. Πράγματι, ορισμένα στοιχεία δημιουργούν τη σκέψη ότι η αγορά, αν δεν είναι παγκόσμια, είναι τουλάχιστον ευρωπαϊκή.

- 45 Κατά την Επιτροπή, η διάσταση μεταξύ των απόψεων των διαδίκων αφορά κατ' ουσίαν τη φύση της αγοράς ελκυστήρων στο Ηνωμένο Βασίλειο και τις συνέπειες που πρέπει να συναχθούν από τη φύση αυτή, από πλευράς κοινοτικού δικαίου του ανταγωνισμού. Κατά την άποψη της kāθής, πρόκειται περί κλειστής αγοράς, που εμφανίζει υψηλό βαθμό συγκεντρώσεως και μεγάλα εμπόδια προσβάσεως. Η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι δεν είναι υποχρεωμένη να απαντήσει στο σύνολο των πραγματικών περιστατικών που επικαλούνται οι επιχειρήσεις και ότι έχει θεμελιώσει την άποψή της, την οποία εξέφρασε ήδη με την ανακοίνωση των αιτιάσεων, εφόσον εξέτασε το σύνολο των αποδεικτικών στοιχείων που παρέσχαν οι προσφεύγουσες (προτάσεις του γενικού εισαγγελέα Sir Gordon Slynn επί της υποθέσεως στην οποία εκδόθηκε η απόφαση του Δικαστηρίου της 21ης Φεβρουαρίου 1984, 86/82, Hasselblad κατά Επιτροπής, Συλλογή 1982, σ. 883, 913). Επιπλέον, η Επιτροπή θεωρεί ανακριβή τον ισχυρισμό των προσφευγουσών ότι δεν προέβη σε καμία ανάλυση του προϊόντος.
- 46 Η Επιτροπή ισχυρίζεται επίσης ότι, αντιθέτως προς τα όσα υποστηρίζουν οι προσφεύγουσες, ανέλυσε ορθώς την αγορά, από την ανάλυση όμως αυτή συνήγαγε διαφορετικά συμπεράσματα απ' ό,τι οι προσφεύγουσες. Όσον αφορά την ανάλυση κατά προϊόν, η Επιτροπή απορρίπτει τα κριτήρια διαφοροποίησης που προτείνουν οι προσφεύγουσες. Επιπλέον, δεν δέχεται την ανάλυση της αγοράς την οποία προτείνουν οι προσφεύγουσες, κατά την οποία πρόκειται περί ανοικτής αγοράς. Πρόκειται κατ' ουσίαν περί αγοράς ανανεώσεως, χαρακτηρισμένης από ατελή ανταγωνισμό ολιγοπωλιακής μορφής, όπου δεσπόζουν πέντε επιχειρήσεις, και στην οποία προέχει η σταθερή προτίμηση των αγοραστών σε μια μάρκα. Η προσφορά αφορά προϊόντα που μπορούν να υποκατασταθούν. Η Επιτροπή δεν αμφισβητεί ότι οι ελκυστήρες αποτελούν προϊόντα «ετερογενή», αλλά διαφωνεί με τις προσφεύγουσες ως προς την έκταση της διαφοροποίησης αυτής. Αν η προσφορά παρουσιάζει κάποια σχετική ποικιλία, η ποικιλία αυτή πρέπει να εκτιμάται ενόψει της φύσεως της ζήτησεως. Το γεγονός ότι έχουν αυξηθεί τα αντίστοιχα μερίδια στην αγορά καθενός από τους κύριους ανταγωνιστές δεν εξηγείται κατ' ανάγκη από την ένταση του ανταγωνισμού στη σχετική αγορά.
- 47 Το επιχείρημα των προσφευγουσών, ότι οι πωλητές αναπτύσσουν τις επενδύσεις τους ούτως ώστε να προσαρμοστούν στη στασιμότητα της ζήτησεως, δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα μιας αγοράς της οποίας το ποσοστό συγκεντρώσεως αυξάνει. Ομοίως, η Επιτροπή αντικρούει την ανάλυση των προσφευγουσών ότι εσφαλμένως η Επιτροπή περιγράφει την αγορά αναφοράς

ως κλειστή αγορά η οποία παρουσιάζει μεγάλα εμπόδια προσβάσεως. Συγκεκριμένα, κατά την Επιτροπή, η αγορά στην οποία οι τέσσερις κύριοι κατασκευαστές κατέχουν μερίδιο που τους επιτρέπει να κυριαρχούν και στην οποία υπάρχει μεγάλη διαφορά μεταξύ του μεριδίου αυτού και των μεριδίων που κατέχουν οι άλλοι επιχειρηματίες αποτελεί αγορά που παρουσιάζει μεγάλα εμπόδια προσβάσεως.

48 Τέλος, όσον αφορά τον γεωγραφικό προσδιορισμό της αγοράς αναφοράς, η Επιτροπή θεωρεί ότι δικαίως περιόρισε την αγορά αυτή στην αγορά του Ηνωμένου Βασιλείου, εφόσον το επίμαχο σύστημα ανταλλαγής πληροφοριών συνίσταται στη συλλογή πληροφοριών μέσω διοικητικού εντύπου η χρήση του οποίου περιορίζεται αποκλειστικά στην επικράτεια του Ηνωμένου Βασιλείου. Τέλος, η Επιτροπή φρονεί ότι, λαμβανομένης υπόψη της σταθερής προτιμίας των αγοραστών σε μια μάρκα, η ελαστικότητα της ζήτησεως σε σχέση με τις τιμές είναι μικρή. Επομένως, το σύστημα ανταλλαγής πληροφοριών επιτρέπει στα μέλη της συμφωνίας να διατηρούν υψηλό το γενικό επίπεδο τιμών στο Ηνωμένο Βασίλειο.

Εκτίμηση εκ μέρους του Πρωτοδικείου

— Όσον αφορά την αγορά του προϊόντος

49 Υπενθυμίζεται ότι το άρθρο 85 της Συνθήκης απαγορεύει τις συμπράξεις με σκοπό ή αποτέλεσμα που θίγει τον ανταγωνισμό. Εν προκειμένω, δεν προβάλλεται ο ισχυρισμός ότι το επίμαχο σύστημα ανταλλαγής πληροφοριών έχει ως σκοπό να θίξει τον ανταγωνισμό. Υπό τις συνθήκες αυτές, οι επικρίσεις κατά του συστήματος αυτού μπορεί να στηρίζονται μόνον, ενδεχομένως, στα αποτελέσματά του στην αγορά (πρβλ., εξ αντιδιαστολής, την προπαρατεθείσα απόφαση *Consten και Grundig* κατά Επιτροπής). Στην περίπτωση αυτή, πρέπει, σύμφωνα με παγία νομολογία, να εκτιμηθούν τα ενδεχόμενα εις βάρος του ανταγωνισμού αποτελέσματα της συμφωνίας, σε σχέση με τον ανταγωνισμό, όπως πράγματι θα διεξαγόταν «αν δεν υφίστατο η επίμαχη συμφωνία» (απόφαση του Δικαστηρίου της 30ής Ιουνίου 1966, 56/65, *Société technique minière*, Συλλογή τόμος 1965-1968, σ. 313).

- 50 Το Πρωτοδικείο κρίνει ότι, προκειμένου να δοθεί απάντηση στο ζήτημα αν η Επιτροπή, με την απόφασή της, έλαβε υπόψη της, εν προκειμένω, τα χαρακτηριστικά που προσιδιάζουν στην υπό εξέταση αγορά, πρέπει να εκτιμηθεί, αφενός, το βάσιμο του προσδιορισμού της επίμαχης αγοράς του προϊόντος και, αφετέρου, η ακρίβεια των χαρακτηριστικών της λειτουργίας της αγοράς, όπως τα δέχθηκε η απόφαση.
- 51 Όσον αφορά, αφενός, τον προσδιορισμό της αγοράς του προϊόντος, πρέπει να εκτιμηθεί ο βαθμός της δυνατότητας υποκαταστάσεως του προϊόντος. Συναφώς, το Πρωτοδικείο κρίνει ότι το επιχείρημα των προσφευγουσών, ότι η απόφαση δεν προβαίνει σε καμία ανάλυση της αγοράς του προϊόντος, πρέπει να απορριφθεί, εφόσον προκύπτει επαρκώς από την απόφαση ότι η απόφαση αυτή στηρίζεται στην υπόθεση ότι η σχετική αγορά είναι η αγορά ελκυστήρων στο Ηνωμένο Βασίλειο. Εφόσον, επιπλέον, η συμμετοχή στο επίδικο σύστημα ανταλλαγής πληροφοριών προϋποθέτει μόνον την ιδιότητα του κατασκευαστή ή του εισαγωγέα γεωργικών ελκυστήρων στο Ηνωμένο Βασίλειο και όχι της τάδε ή της δείνα κατηγορίας γεωργικών ελκυστήρων, αβασίμως υποστηρίζουν οι προσφεύγουσες ότι ο προσδιορισμός της αγοράς του προϊόντος είναι εσφαλμένος και ότι δεν υφίσταται ευρεία δυνατότητα υποκαταστάσεως των διαφόρων ειδών ελκυστήρων. Συγκεκριμένα, το Πρωτοδικείο συνάγει από τη διαπίστωση αυτή ότι οι επιχειρήσεις καθορίζουν οι ίδιες την ανταγωνιστική τους θέση, στο πλαίσιο της συμφωνίας, σε σχέση με τη γενική έννοια του γεωργικού ελκυστήρα, όπως τη δέχεται η Επιτροπή.
- 52 Όσον αφορά, αφετέρου, την εκτίμηση του ολιγοπωλιακού χαρακτήρα της αγοράς αναφοράς, πρέπει να απορριφθούν οι επικρίσεις των προσφευγουσών οι οποίες στρέφονται κατά της ανάλυσεως της Επιτροπής, κατά την οποία στην αγορά δεσπόζουν τέσσερις επιχειρήσεις που εκπροσωπούν μεταξύ του 75 και 80 % της αγοράς, εφόσον ο πίνακας που απεικονίζει την εξέλιξη της αγοράς, τον οποίο προσκόμισαν οι ίδιες οι προσφεύγουσες, ως παράρτημα 10 της προσφυγής, εμφανίζει σταθερότητα του βασικού χαρακτηριστικού της αγοράς αυτής, δηλαδή του εντόνως ολιγοπωλιακού χαρακτήρα της. Συγκεκριμένα, από το έγγραφο αυτό προκύπτει ότι το μερίδιο στην αγορά των τεσσάρων κύριων πωλητών ανήλθε εν συνόλω στο 82,4 % για το 1991, έναντι 82,3 % για το 1979. Από μια προσεκτική ανάγνωση του εγγράφου αυτού προκύπτει επιπλέον, αντιθέτως προς τα όσα υποστηρίζουν οι προσφεύγουσες, σχετική σταθερότητα των κατ' ιδίαν θέσεων των κύριων επιχειρηματιών, με εξαίρεση την επιχείρηση John Deere, της οποίας το μερίδιο στην αγορά διπλασιάστηκε κατά τη διάρκεια της

περιόδου αυτής. Ωστόσο, όπως δικαίως υπογραμμίζει η Επιτροπή, η μεμονωμένη αυτή περίπτωση διεισδύσεως στην αγορά, την οποία πέτυχε ένας ισχυρός αμερικανός κατασκευαστής, δεν αρκεί για να αποδυναμώσει τα συμπεράσματα της καθής, κατά τα οποία η αγορά χαρακτηρίζεται από σχετική σταθερότητα των θέσεων των ανταγωνιστών και από μεγάλα εμπόδια προσβάσεως.

53 Τα εμπόδια αυτά οφείλονται βασικά στην ανάγκη, για ένα νέο ανταγωνιστή, να διαθέτει αρκετά πυκνό δίκτυο διανομής. Επιπλέον, από τη διερεύνηση της υποθέσεως προκύπτει ότι, όπως επισημαίνει η Επιτροπή, ιδίως με τα σημεία 35, 38 και 51, οι εισαγωγές στο Ηνωμένο Βασίλειο γεωργικών ελκυστήρων ιπποδύναμης ανώτερης των 30 ίππων είναι περιορισμένες, πράγμα το οποίο επιβεβαιώνουν τόσο η έκθεση περί του τομέα γεωργικού εξοπλισμού στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα, την οποία προσκόμισε η Επιτροπή κατά τη συζήτηση, σε απάντηση γραπτού ερωτήματος του Πρωτοδικείου, όσο και τα πληροφοριακά στοιχεία που προσκόμισαν οι ίδιες οι προσφεύγουσες και που εμφανίζουν ότι οι εισαγωγές αφορούν προϊόντα για μεγάλο μέρος των οποίων δεν υφίσταται δυνατότητα υποκαταστάσεως, εφόσον, από τα 3 862 νέα οχήματα που εισήχθησαν το 1991, σύμφωνα με τις τελωνειακές στατιστικές, 2 212 έχουν ισχύ κατώτερη των 25 kw. Τέλος, η ανάλυση αυτή δεν τίθεται υπό αμφισβήτηση από την εξέταση της υπολειμματικής προσφοράς, ο εξαιρετικά εξατομικευμένος χαρακτήρας της οποίας ενισχύει, αντιθέτως προς τα όσα υποστηρίζουν οι προσφεύγουσες, τις θέσεις που κατέχουν οι πιο σημαντικές επιχειρήσεις.

54 Τέλος, το Πρωτοδικείο κρίνει ότι ορθώς η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η αγορά αναφοράς παρουσιάζει χαρακτήρα κλειστού ολιγοπωλίου.

55 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι οι προσφεύγουσες δεν προσκόμισαν σοβαρά στοιχεία ικανά να αποδείξουν ότι ο προσδιορισμός και η ανάλυση της λειτουργίας της σχετικής αγοράς, στα οποία προέβη η Επιτροπή, ενέχουν εμφανές σφάλμα εκτιμήσεως.

— Όσον αφορά την αγορά γεωγραφικώς

56 Το Πρωτοδικείο κρίνει ότι, στο γεωγραφικό επίπεδο, η αγορά αναφοράς μπορεί να προσδιοριστεί ως η ζώνη εντός της οποίας οι συνθήκες ανταγωνισμού, και ιδίως η ζήτηση εκ μέρους των καταναλωτών, εμφανίζουν χαρακτηριστικά αρκούντως ομοιογενή (βλ., κατ' αναλογία, την απόφαση του Δικαστηρίου της 14ης Φεβρουαρίου 1978, 27/76, United Brands κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1978, σ. 75, σκέψη 11). Υπό τις συνθήκες αυτές, δεν αποκλείεται να πρέπει, όπως θεώρησε η Επιτροπή με την προπαρατεθείσα απόφαση της 8ης Φεβρουαρίου 1991, να χαρακτηριστεί η αγορά των γεωργικών ελκυστήρων ως αγορά κοινοτικών διαστάσεων. Ωστόσο, ακόμη και αν υποθεθεί ότι γίνεται δεκτή η λύση αυτή, τούτο εν πάση περιπτώσει δεν εμποδίζει, στην περίπτωση που, όπως εν προκειμένω, η επικρινόμενη πρακτική περιορίζεται γεωγραφικά στο έδαφος ενός από τα κράτη μέλη, να προσδιοριστεί ως αγορά εθνικών διαστάσεων η σχετική αγορά, ως προς την οποία πρέπει να αξιολογηθούν τα αποτελέσματα της πρακτικής. Συγκεκριμένα, στην περίπτωση αυτή, οι ίδιοι οι πωλητές, λόγω της συμπεριφοράς τους και μόνο, έχουν προσδώσει στην αγορά αυτή τα χαρακτηριστικά της εθνικής αγοράς.

57 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι οι προσφεύγουσες δεν απέδειξαν ότι η Επιτροπή υπέπεσε σε εμφανές σφάλμα εκτιμήσεως ως προς τον προσδιορισμό και τον τρόπο λειτουργίας της αγοράς αναφοράς και ότι, κατά συνέπεια, ο παρών λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί.

Επί του λόγου ακυρώσεως που αντλείται από το ότι η ανάλυση των κοινοποιουμένων πληροφοριών ενέχει σφάλματα περί τα πραγματικά περιστατικά

Συνοπτική έκθεση της επιχειρηματολογίας των διαδίκων

58 Οι προσφεύγουσες φρονούν ότι, όσον αφορά την περιγραφή της συμφωνίας και του Data System, η απόφαση εσφαλμένως δέχθηκε ότι η συμφωνία, στη μορφή που κοινοποιήθηκε το 1988, υφίσταται από το 1975. Συγκεκριμένα, το κοινοποιηθέν σύστημα διαφέρει από το προηγούμενο σύστημα. Δεν ευσταθεί ο ισχυρισμός που διαλαμβάνεται στα σημεία 14 και 15 της αποφάσεως, κατά τον οποίο το έντυπο V55 περιέχει το όνομα του εγκεκριμένου κατόχου του οχή-

ματος και κατά τον οποίο η πληροφορία αυτή κοινοποιείται στα μέλη της συμφωνίας. Κατά τις προσφεύγουσες, η διοίκηση ζητεί μόνον από τους αντιπροσώπους να αναγράφουν τον ταχυδρομικό κώδικα του τόπου κατοικίας του αγοραστή, χωρίς η πληροφορία αυτή να επιτρέπει στον κατασκευαστή να έλθει σε επαφή με τον αγοραστή. Οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι, στην πραγματικότητα, η SIL δεν αντέγραφε από τα έντυπα V55 ολόκληρο τον ταχυδρομικό κώδικα του εγκεκριμένου κατόχου του οχήματος, προς επεξεργασία και αποστολή στα μέλη της συμφωνίας, αλλά περιοριζόταν να γνωστοποιεί τέσσερα ή πέντε ψηφία του κωδικού αυτού, τα οποία καθιστούσαν δυνατό τον προσδιορισμό του τόπου ταξινομήσεως μεταξύ των περίπου 8 250 ταχυδρομικών τομέων του Ηνωμένου Βασιλείου.

59 Ωστόσο, αντιθέτως προς τα διαλαμβανόμενα στα σημεία 6 και 49 της αποφάσεως στοιχεία, η κατανομή αυτή κατά ταχυδρομικούς τομείς δεν παρουσιάζει τίποτα το ασύνηθες. Τα γεωγραφικά όρια των ζωνών δραστηριότητας των αντιπροσώπων καθορίζονται, με κάθε ανεξαρτησία, από κάθε κατασκευαστή και τα γνωρίζει μόνον ο κατασκευαστής αυτός και η SIL, στην οποία κοινοποιούνται, προκειμένου να αντλήσει στατιστικά πληροφοριακά στοιχεία. Οι προσφεύγουσες βάλλουν κατά της εκφράσεως «προσδιορισμός της ζώνης δραστηριότητας του αντιπροσώπου από πενταψήφιο ταχυδρομικό κώδικα», η οποία, κατά τις προσφεύγουσες, δίνει την εσφαλμένη εντύπωση ότι η ζώνη δραστηριότητας κάθε αντιπροσώπου συμπίπτει με την εδαφική περιφέρεια που καλύπτει ο αριθμός του ταχυδρομικού κώδικα. Οι προσφεύγουσες βάλλουν επίσης κατά του ισχυρισμού που περιέχει η απόφαση, ότι οι κοινοποιούμενες πληροφορίες δημιουργούν σύστημα πλήρους διαφανείας, δεδομένου ότι, σε αγορές ετερογενών προϊόντων, όπου ο ανταγωνισμός μέσω των τιμών συνδυάζεται με τον ανταγωνισμό μέσω στοιχείων ανεξαρτήτων από την τιμή, η πληροφόρηση επί των πωλήσεων του παρελθόντος δεν συνεπάγεται παρά μόνον πολύ ατελή διαφάνεια.

60 Οι προσφεύγουσες υπογραμμίζουν ότι οι ανταλλασσόμενες πληροφορίες αφορούν τις ταξινομήσεις και όχι τις πωλήσεις. Χωρίς την ανταλλαγή πληροφοριών επί των τιμών, ο ανταγωνισμός μέσω των τιμών παραμένει άθικτος και κάθε μέτρο αντεκδικήσεως καθίσταται αδύνατο σε περίπτωση εκπτώσεων ή μείωσης της τιμής. Στο σημείο 26 της αποφάσεως, πρέπει να διορθωθεί η ανάλυση των κοινοποιουμένων στα μέλη πληροφοριών επί των πωλήσεων που πραγματοποιούνται από τους δικούς τους αντιπροσώπους, δεδομένου ότι οι πληροφορίες που συλλέγονται κατά τον τρόπο αυτόν χρησιμοποιούνται μόνο στο πλαίσιο των σχέσεων μεταξύ του κατασκευαστή και του αντιπροσώπου του και όχι ως ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των διαφόρων κατασκευαστών.

- 61 Τέλος, όσον αφορά την προσπάθεια θεμελιώσεως, με την απόφαση, της υπάρξεως σχέσεως μεταξύ του συστήματος ανταλλαγής πληροφοριών και των περιορισμών στις παράλληλες εισαγωγές, τα εμπλεκόμενα μέλη της ΑΕΑ έχουν αποδείξει ότι οι πληροφορίες τις οποίες κατέχουν σχετικά με τις εισαγωγές αυτές δεν προέρχονταν από το επίδικο σύστημα ανταλλαγής πληροφοριών. Οι προσφεύγουσες φρονούν ότι κακώς η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι οι αλλαγές που προκύπτουν από τη νέα κοινοποίηση δεν είναι σημαντικές, δεδομένου ότι η Επιτροπή παρέλειψε να λάβει υπόψη της το γεγονός ότι, σύμφωνα με τα δεδομένα του νέου συστήματος, η πληροφόρηση επί των πωλήσεων τις οποίες πραγματοποιούν οι κατασκευαστές μέσω των δικών τους αντιπροσώπων αφορά μόνον τις πωλήσεις που πραγματοποιούν οι αντιπρόσωποι εντός της δικής τους ζώνης δραστηριότητας. Οι προσφεύγουσες υπογραμμίζουν ότι ο κατάλογος των τροποποιήσεων που έγιναν στο σύστημα επ' ευκαιρία της δεύτερης κοινοποίησης, υπό τη μορφή που εμφανίζεται ο κατάλογος αυτός στο υπόμνημα αντικρούσεως της Επιτροπής, παραλείπει να συνεκτιμήσει το γεγονός ότι η πληροφόρηση επί των στοιχείων ταξινομήσεως που αφορούν τα κατ' ιδίαν μέλη δεν πραγματοποιείται μηνιαίως αλλά ανά τρίμηνο.
- 62 Κατά την Επιτροπή, οι προσφεύγουσες βάλλουν κατά της ερμηνείας των κοινοποιουμένων πληροφοριών ως προς τη διάρκεια της συμφωνίας, ως προς τη σημασία των ταχυδρομικών κωδικών στη λειτουργία της συμφωνίας και, τέλος, ως προς το περιεχόμενο της δεύτερης κοινοποίησης.
- 63 Πρώτον, όσον αφορά τη διάρκεια της συμφωνίας, είναι νέος ο ισχυρισμός των προσφευγουσών ότι η συμφωνία δεν υφίστατο από το 1975. Συγκεκριμένα, μέχρι την κατάθεση του δικογράφου της προσφυγής, οι προσφεύγουσες δεν διέκριναν μεταξύ της κοινοποιηθείσας συμφωνίας και του προϋπάραξαντος συστήματος ανταλλαγής πληροφοριών.
- 64 Δεύτερον, όσον αφορά τη σημασία των ταχυδρομικών κωδικών στη λειτουργία της συμφωνίας, η απόφαση, και ιδίως τα σημεία της 6 και 49, εμφανίζουν ότι η Επιτροπή θεώρησε ότι τα μέλη της συμφωνίας έχουν καθιερώσει σύστημα οργάνωσης των ζωνών δραστηριότητας των αντιπροσώπων το οποίο, αφήνοντας σε κάθε κατασκευαστή τη φροντίδα του καθορισμού της οργάνωσης του

δικτύου του, έχει συμβάλει στην ακρίβεια και στη διαφάνεια των διαβιβαζομένων πληροφοριών. Ομοίως, τα διαλαμβανόμενα στην προσφυγή περί του ονόματος και της διευθύνσεως του εγκεκριμένου κατόχου του οχήματος πρέπει να γίνουν αντιληπτά σε σχέση με τη χρησιμοποίηση του ταχυδρομικού κώδικα· οι συναφείς ισχυρισμοί στο δικόγραφο προσφυγής είναι αλυσιτελείς. Η συμφωνία, όπως και το Data System, παρέχει κατά τον τρόπο αυτόν το μέσον για την ανταλλαγή στοιχείων επί ενιαίας βάσεως. Επιτρέπουν σε κάθε μέλος να γνωρίζει ότι και τα άλλα μέλη της συμφωνίας έχουν πρόσβαση στις στατιστικές πληροφορίες στις οποίες έχει πρόσβαση το μέλος αυτό. Κατά την Επιτροπή, το σύστημα αυτό έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση της αβεβαιότητας μεταξύ των ανταγωνιστών και την αχρήστευση του «συγκαλυμμένου ανταγωνισμού», όπως προσδιορίζεται στο σημείο 37 της αποφάσεως.

- 65 Τρίτον, όσον αφορά το περιεχόμενο της δεύτερης κοινοποίησης, η Επιτροπή φρονεί ότι η απόφαση εκθέτει, στο σημείο 65, τους λόγους για τους οποίους θεώρησε ότι η δεύτερη κοινοποίηση δεν παρουσίαζε σημαντική διαφορά σε σύγκριση με τη συμφωνία. Η Επιτροπή φρονεί ότι, όπως το σύστημα που αποτέλεσε αντικείμενο της δεύτερης κοινοποίησης, το Data System επιτρέπει τόσο τον εντοπισμό των πωλήσεων των ανταγωνιστών όσο και τον εντοπισμό των πωλήσεων που πραγματοποιούν οι αντιπρόσωποι εκτός της ζώνης δραστηριότητας που τους έχει παραχωρηθεί. Χωρίς να αμφισβητεί ότι η δεύτερη κοινοποίηση επιφέρει ορισμένες θετικές τροποποιήσεις σε σύγκριση με την πρώτη κοινοποίηση, η Επιτροπή φρονεί ότι δεν μπορούσε να παράσχει στη δεύτερη αυτή κοινοποίηση το ευεργέτημα της απαλλαγής που προβλέπει το άρθρο 85, παράγραφος 3, της Συνθήκης, δεδομένου ότι το κοινοποιηθέν σύστημα προέβλεπε μηνιαία ανταλλαγή πληροφοριών, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών που κατατάσσονται ανά μοντέλο, το οποίο επέτρεπε να αναγνωρίζονται οι πωλήσεις και τα μερίδια κάθε ανταγωνιστή στην αγορά, σύμφωνα με γεωγραφική κατανομή από το εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο στη ζώνη δραστηριότητας κάθε αντιπροσώπου και στους ταχυδρομικούς τομείς. Αναφερόμενη στο σημείο 61, δεύτερο εδάφιο, της αποφάσεως, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι οι προσφεύγουσες έχουν πλήρη γνώση του γεγονότος ότι, αφενός, η Επιτροπή φρονεί ότι οι προσφεύγουσες δεν μπορούν να ανταλλάσσουν πληροφορίες σε επίπεδο ταχυδρομικών τομέων και ότι, αφετέρου, η ανταλλαγή πληροφοριών σε επίπεδο μεγάλων γεωγραφικών ζωνών επιτρέπεται να αναφέρεται μόνο σε ετήσιες περιόδους και να αφορά το έτος που προηγείται του έτους της παροχής της πληροφορίας. Σε απάντηση γραπτού ερωτήματος του Πρωτοδικείου, η Επιτροπή αναφέρεται, όσον αφορά τις πληροφορίες που εντοπίζουν τον όγκο πωλήσεων και τα μερίδια αγοράς των μελών και των αντιπροσώπων για μηνιαίες περιόδους, στις παραγράφους Β και C του παραρτήματος 2 της δεύτερης κοινοποίησης.

Εκτίμηση εκ μέρους του Πρωτοδικείου

— Επί της ερμηνείας του σημείου 14 της αποφάσεως

66 Το Πρωτοδικείο επισημαίνει εκ προοιμίου ότι, κατά την ανεπίσημη συνάντηση με τους διαδίκους, η οποία έγινε στις 7 Δεκεμβρίου 1993, η Επιτροπή δέχθηκε ρητώς ότι το σημείο 15 της αποφάσεως, κατά το οποίο οι πληροφορίες που αναφέρει το σημείο 14 διατίθενται στα μέλη της συμφωνίας «υπό μορφήν εκθέσεων και αναλύσεων, όπως περιγράφεται κατωτέρω», έχει την έννοια ότι οι πληροφορίες που καταγράφει η SIL κοινοποιούνται στα μέλη της συμφωνίας υπό τη μορφή εκθέσεων και αναλύσεων, οι οποίες περιγράφονται στις επόμενες παραγράφους της αποφάσεως, και ουδόλως σημαίνει ότι όλες οι πληροφορίες που αφορά το σημείο 14 διατίθενται στα μέλη της συμφωνίας, μετά την αξιολογήσή τους από τη SIL. Το Πρωτοδικείο κρίνει ότι η ερμηνεία αυτή, ακόμη και αν γίνει δεκτό ότι μπορεί να θεωρηθεί σφάλμα περί τα πραγματικά περιστατικά, δεν είναι ικανή να θέσει υπό αμφισβήτηση τη νομιμότητα της αποφάσεως, δεδομένου ότι τα σημεία 18, 37, 38, 40, 41, 45, 55 και 63 της αποφάσεως ουδόλως επηρεάζονται, εν πάση περιπτώσει, από το σφάλμα αυτό περί τα πραγματικά περιστατικά. Συγκεκριμένα, αφενός, το σημείο 18 της αποφάσεως περιλαμβάνεται στην εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών, ενώ, αφετέρου, αντιθέτως προς ό,τι υποστήριξαν οι προσφεύγουσες κατά την προφορική διαδικασία, οι προσφεύγουσες δεν αποδεικνύουν ότι η τελευταία φράση του σημείου 37, η τελευταία φράση της τρίτης περιπτώσεως του σημείου 38, η πρώτη φράση του σημείου 40, το τέλος της φράσεως της δεύτερης περιπτώσεως του σημείου 41, η δεύτερη φράση του σημείου 45, το σημείο 55, η τελευταία φράση του σημείου 63, καθώς και η τρίτη φράση του σημείου 65 επηρεάστηκαν από το σφάλμα περί τα πραγματικά περιστατικά στο οποίο ενδεχομένως υπέπεσε η Επιτροπή στο σημείο 14 της αποφάσεως.

67 Πιο συγκεκριμένα, ο ισχυρισμός στην τελευταία φράση του σημείου 37 της αποφάσεως, κατά τον οποίο «θεωρείται πιθανό να εμφανιστεί αυτό το αποτέλεσμα της εξουδετέρωσης και, ως εκ τούτου, σταθεροποίησης των θέσεων στην αγορά των μερών του ολιγοπωλίου, δεδομένου ότι καμία εξωτερική ανταγωνιστική δραστηριότητα δεν ασκεί πιέσεις στα μέρη της συμφωνίας ανταλλαγής εκτός των παράλληλων εισαγωγών, οι οποίες όμως παρακολουθούνται όπως ήδη αναφέρθηκε» δεν πάσχει ανακρίβεια, εφόσον, όπως έχει αναφερθεί προηγουμένως (βλ. ανωτέρω, σκέψη 52), έχει αποδειχθεί επαρκώς ότι η αγορά γεωργικών ελκυστήρων στο Ηνωμένο Βασίλειο έχει τον χαρακτήρα κλειστού ολιγοπωλίου.

- 68 Ομοίως, η τελευταία φράση του σημείου 38 της αποφάσεως, κατά την οποία «είναι επίσης δυνατή η ενημέρωση μέσω πελατών, οι οποίοι πληροφορούν τους αντιπροσώπους σχετικά με τις τιμές των ανταγωνιστών σε συγκεκριμένη γεωγραφική ζώνη», περιορίζεται στη διαπίστωση ενός ενδεχομένου όρου λειτουργίας της αγοράς, λαμβανομένων υπόψη των χαρακτηριστικών της, όπως αναλύθηκαν προηγουμένως, χωρίς, εν πάση περιπτώσει, να θεμελιώνει σχέση μεταξύ αυτού του όρου λειτουργίας της αγοράς και του επιδικίου συστήματος ανταλλαγής πληροφοριών.
- 69 Όσον αφορά την πρώτη φράση του σημείου 40 της αποφάσεως, η οποία διευκρινίζει ότι «συνεπώς, στη βρετανική αγορά ελκυστήρων, τα μόνα στοιχεία που είναι σημαντικά αλλά είναι δύσκολο να αποκτηθούν είναι αυτά που αφορούν τον ακριβή όγκο των πωλήσεων κάθε κατασκευαστή/αντιπροσώπου, στοιχεία που έχουν όμως ιδιαίτερη σημασία, εφόσον επιτρέπουν τον άμεσο προσδιορισμό κάθε αλλαγής του όγκου των πωλήσεων και των μεριδίων αγοράς που κατέχει κάθε μέλος του ολιγοπωλίου και κάθε αντιπρόσωπος σε επίπεδο ζωνών δραστηριότητας αντιπροσώπων», οι προσφεύγουσες ουδόλως αποδεικνύουν ότι, όπως υποστήρξαν κατά την προφορική διαδικασία, η φράση αυτή αφορά συγχρόνως τους αντιπροσώπους που αποτελούν μέλη συστήματος διανομής και τους αντιπροσώπους των δικτύων διανομής των ανταγωνιστών.
- 70 Όσον αφορά το τέλος της φράσεως της δευτέρας περιπτώσεως του άρθρου 41, κατά την οποία οι συλλεγόμενες πληροφορίες επιτρέπουν σε κάθε μέλος «να ελέγχει εάν και σε ποιο βαθμό η πολιτική τιμών ή άλλη στρατηγική μάρκετινγκ που εφαρμόζουν οι αντίπαλοί του είναι αποδοτική», είναι αναμφισβήτητο ότι το επίδικο σύστημα ανταλλαγής πληροφοριών, επιτρέποντας σε κάθε μέλος να προσδιορίζει τη θέση του στην αγορά σε σχέση με τη θέση των ανταγωνιστών του, επιτρέπει συγχρόνως να εκτιμάται η αποτελεσματικότητα της εμπορικής στρατηγικής των ανταγωνιστών.
- 71 Η δεύτερη φράση του σημείου 45 περιλαμβάνει τον ισχυρισμό ότι «η λεπτομερής ενημέρωση όσον αφορά τη διάρθρωση των πωλήσεων ελκυστήρων στη βρετανική αγορά βελτιώνει την ικανότητα των μερών να υπερασπίζονται τις θέσεις τους έναντι των εταιριών μη μερών». Επομένως, όπως θα αποδειχθεί κατωτέρω (βλ. σκέψη 91), είναι αναμφισβήτητο ότι το σύστημα ανταλλαγής

πληροφοριών παρέχει ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στα μέλη της συμφωνίας, χωρίς να είναι αναγκαίο, αντιθέτως προς τα όσα υποστηρίζουν οι προσφεύγουσες, να διαθέτουν προς τούτο πληροφορίες που αφορούν κατασκευαστές και διανομείς που δεν είναι μέλη της συμφωνίας.

- 72 Το σημείο 55 της αποφάσεως αφορά, όπως και η τελευταία φράση του σημείου 63, τις πωλήσεις που πραγματοποιούνται στη ζώνη δραστηριότητας κάθε αντιπροσώπου των μελών της συμφωνίας. Συναφώς, οι προσφεύγουσες, χωρίς να αμφισβητούν την εκτίμηση του συστήματος όπως γίνεται στα σημεία 55 και 63 της αποφάσεως, περιορίζονται να υπενθυμίσουν ότι το σύστημα ανταλλαγής πληροφοριών, υπό τη μορφή που περιγράφεται, είναι το σύστημα που προκύπτει από την πρώτη κοινοποίηση και δεν αφορά το Data System. Εφόσον η απόφαση ουδόλως διατείνεται ότι το σύστημα υπό τη μορφή που περιγράφεται στα σημεία 55 και 63 της αποφάσεως εφαρμόζεται και στο Data System, οι προσφεύγουσες δεν αποδεικνύουν το προβαλλόμενο σφάλμα.

- 73 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι, όπως αναφέρθηκε ανωτέρω (βλ. σκέψη 66), οι προσφεύγουσες δεν απέδειξαν, αντιθέτως προς τα όσα διατείνονται, ότι τα σφάλματα περί τα πραγματικά περιστατικά στα οποία ενδεχομένως υπέπεσε η Επιτροπή, στο σημείο 14 της αποφάσεως, είναι ικανά να επηρεάσουν τη νομιμότητά της.

— Επί των λοιπών προβαλλομένων σφαλμάτων περί τα πραγματικά περιστατικά

- 74 Όσον αφορά, πρώτον, την εκ μέρους της SIL επεξεργασία των πληροφοριών που αφορούν τον ταχυδρομικό κώδικα του εγκεκριμένου κατόχου του ταξινομημένου οχήματος, από τη διατύπωση του σημείου 14 της αποφάσεως, το οποίο αναφέρει σαφώς πενταψήφιο ταχυδρομικό κώδικα, προκύπτει ότι είναι ουσία αβάσιμος ο ισχυρισμός των προσφευγουσών, ότι η Επιτροπή υπέπεσε σε σφάλμα περί τα πραγματικά περιστατικά θεωρώντας ότι η SIL ανέγραφε από το έντυπο V55 τα επτά ψηφία του ταχυδρομικού κώδικα του εγκεκριμένου κατόχου του ταξινομημένου οχήματος.

- 75 Δεύτερον, όσον αφορά την οργάνωση των ζωνών δραστηριότητας των αντιπροσώπων, οι προσφεύγουσες δεν απέδειξαν την ύπαρξη ενός ή περισσότερων σφαλιμάτων περί τα πραγματικά περιστατικά στην εκτίμηση της Επιτροπής, κατά την οποία οι ζώνες αυτές καθορίζονται σε σχέση με τους ταχυδρομικούς τομείς, μεμονωμένους ή καθ' ομάδες.
- 76 Τρίτον, όσον αφορά τον ισχυρισμό των προσφευγουσών ότι το τελευταίο εδάφιο του σημείου 26 της αποφάσεως έχει την έννοια ότι οι κατασκευαστές έχουν οργανώσει ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ τους μάλλον και όχι ανταλλαγή πληροφοριών επί των σχέσεων μεταξύ συγκεκριμένων κατασκευαστών και των αντιπροσώπων τους, διαπιστώνεται ότι ο ισχυρισμός αυτός είναι ουσία αβάσιμος, εφόσον η απόφαση περιορίζεται στη διαπίστωση ότι η ανάλυση των πωλήσεων των αντιπροσώπων «επιτρέπει στους κατασκευαστές να προσδιορίζουν τις πωλήσεις που πραγματοποιούν αντιπρόσωποι σε δεδομένο τομέα ταχυδρομικού κώδικα, και να συγκρίνουν τις αντίστοιχες πωλήσεις τους με το σύνολο των βιομηχανικών πωλήσεων που πραγματοποιήθηκαν στον συγκεκριμένο αυτό τομέα».
- 77 Τέταρτον και τελευταίον, όσον αφορά τον ισχυρισμό ότι κατά την ανάλυση του Data System, η Επιτροπή παρέλειψε να συνεκτιμήσει ότι το σύστημα προέβλεπε την ανά τριμηνιο πληροφόρηση ως προς τις πωλήσεις που πραγματοποίησαν οι αντιπρόσωποι των συγκεκριμένων κατασκευαστών, εντός της ζώνης δραστηριότητας κάθε αντιπροσώπου, το Πρωτοδικείο διαπιστώνει, ενόψει των παραγράφων Β και C του παραρτήματος 2 του εντύπου κοινοποίησεως του Data System, ότι ορισμένες πληροφορίες που αφορούν τις ταξινομήσεις οχημάτων κοινοποιούνται στα μέλη της συμφωνίας επί μηνιαίας βάσεως, ενώ άλλες, και ιδίως αυτές που αφορούν τις πωλήσεις που πραγματοποίησαν οι αντίστοιχοι αντιπρόσωποι εντός της ζώνης πωλήσεών τους, κοινοποιούνται επί τριμηνιαίας βάσεως. Συνεπώς, η εκ μέρους της Επιτροπής εκτίμηση, όπως διαλαμβάνεται στο σημείο 65 της αποφάσεως, κατά την οποία το Data System συνεχίζει την «παροχή στοιχείων για τον προσδιορισμό του όγκου των πωλήσεων και των μεριδίων αγοράς των μερών και αντιπροσώπων», δεν ενέχει κανένα σφάλμα περί τα πραγματικά περιστατικά.
- 78 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι πρέπει να απορριφθεί ο λόγος ακυρώσεως που προέβαλαν οι προσφεύγουσες, ο οποίος αντλείται από το ότι η εκτίμηση της Επιτροπής ενέχει ορισμένα σφάλματα περί τα πραγματικά περιστατικά ικανά να θέσουν υπό αμφισβήτηση τη νομιμότητα της προσβαλλομένης αποφάσεως.

Επί του λόγου ακυρώσεως που αντλείται από την εσφαλμένη εφαρμογή του άρθρου 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης

Συνοπτική έκθεση της επιχειρηματολογίας των διαδίκων

- 79 Οι προσφεύγουσες αμφισβητούν το συμπέρασμα της Επιτροπής, κατά το οποίο οι πληροφορίες που αποκαλύπτουν τις πρόσφατες πωλήσεις που πραγματοποίησαν οι ανταγωνιστές περιορίζουν αναπόφευκτα τον ανταγωνισμό, εξαλείφοντας τον συγκαλυμμένο ανταγωνισμό και ενισχύοντας τα εμπόδια προσβάσεως στην αγορά. Επίσης, αποκρούουν τον ισχυρισμό της Επιτροπής, κατά τον οποίο οι συλλεγόμενες πληροφορίες, οι οποίες αφορούν τις πωλήσεις που πραγματοποίησαν οι ίδιοι τους αντιπρόσωποι, δίνουν στα μέλη της συμφωνίας τη δυνατότητα να παρεμποδίζουν τη δραστηριότητα των αντιπροσώπων και των παραλλήλων εισαγωγών.
- 80 Κατά τις προσφεύγουσες, η απόφαση δεν αναγνωρίζει ρητώς ότι η συμφωνία έχει σκοπό που θίγει τον ανταγωνισμό. Στην περίπτωση που, όπως εν προκειμένω, κάποια συμφωνία έχει ευνοϊκό για τον ανταγωνισμό σκοπό, δηλαδή τη βελτίωση της προσφοράς, δεν μπορεί να υφίσταται επικρίσεις λόγω των αποτελεσμάτων που παράγει, παρά μόνον μετά από ακριβή ανάλυση των αποτελεσμάτων αυτών. Συνεπώς, από πλευράς εκτιμήσεως των αποτελεσμάτων της αποφάσεως, οι προσφεύγουσες διατυπώνουν δύο κύριες αιτιάσεις. Ισχυρίζονται, πρώτον, ότι τα νομικά σφάλματα απορρέουν λογικά από τα σφάλματα περί τα πραγματικά περιστατικά στα οποία υπέπεσε η Επιτροπή και, δεύτερον, ότι η ανάλυση των αποτελεσμάτων των συμφωνιών επί μιας ολιγοπωλιακής αγοράς είναι εσφαλμένη.
- 81 Επί του πρώτου σημείου, οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν κατ' ουσίαν ότι οι υποθέσεις επί των οποίων στηρίζονται τα σημεία 35 επ. της αποφάσεως, ιδίως τα σημεία 37, 40, 44 έως 48, 49, 51 και 52, καθώς και τα συμπεράσματα των σημείων 56 και 57, είναι εν όλω ή εν μέρει εσφαλμένα. Τα σημεία 37 έως 52 παρουσιάζουν αμφισβητήσιμα, ανακριβή δηλαδή, στοιχεία ως αδιάσειστες αλήθειες. Επομένως, τα σημεία 44 έως 48 εμφανίζουν αντίφαση στη στάση της Επιτροπής, δεδομένου ότι δεν είναι δυνατόν να δέχεται ότι η συμφωνία είναι ανοικτή προς όλους και ότι συγχρόνως συνιστά εμπόδιο προσβάσεως στην αγορά.

82 Επί του δευτέρου σημείου, οι προσφεύγουσες, στηριζόμενες ιδίως στις γνωμοδοτήσεις του καθηγητή Albach, μνεία των οποίων γίνεται με τη σκέψη 4 της παρούσας αποφάσεως, ισχυρίζονται ότι, αν και η Επιτροπή υποστηρίζει ότι, σε μια ολιγοπωλιακή αγορά, συμφωνίες όπως η επίμαχη καταπνίγουν οπωσδήποτε τον ανταγωνισμό, εν πάση περιπτώσει, τούτο δεν αποτελεί χαρακτηριστικό της αγοράς γεωργικών ελκυστήρων στο Ηνωμένο Βασίλειο. Πάντως, και αν ακόμη γίνει δεκτός ο ολιγοπωλιακός χαρακτήρας της αγοράς, οι οικονομικές μελέτες αποδεικνύουν τον συνοπτικό χαρακτήρα της αναλύσεως στην οποία προέβη η Επιτροπή. Συνεπώς, οι προσφεύγουσες φρονούν ότι η Επιτροπή προσπαθεί να θεμελιώσει την άποψή της περί υπάρξεως παραβάσεως *per se*, αλλά στην πραγματικότητα δεν έχει αποδείξει την ύπαρξη αρκούντως αισθητής στρεβλώσεως του ανταγωνισμού, απορρέουσας από τα δυνητικά αποτελέσματα της συμφωνίας. Για να επιτύχει αυτό η Επιτροπή, έπρεπε να εκτιμήσει τη συμφωνία σε σχέση με τον ανταγωνισμό που θα υπήρχε χωρίς αυτήν. Χωρίς να το έχει πράξει, περιορίζεται στη διαπίστωση μιας παραβάσεως *per se*. Πλην όμως, η εφαρμογή απαγορευτικού κανόνα *per se* δεν βρίσκει κανένα έρεισμα στη νομολογία. Οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι η επίδικη ανταλλαγή πληροφοριών όχι μόνο δεν περιορίζει τον ανταγωνισμό, αλλά και τον τονώνει. Εφόσον, όπως συμβαίνει εν προκειμένω, η πρόσβαση στις αντασσόμενες πληροφορίες είναι ανοικτή σε κάθε ανταγωνιστή, το σύστημα ανταλλαγής πληροφοριών καθίσταται όργανο ανταγωνισμού.

83 Η απόφαση δεν μπορεί να στηριχθεί σε κανένα προηγούμενο, όσον αφορά τη μέθοδο αναλύσεως των εφαρμοσθεισών νομικών αρχών. Αντιθέτως, από την εξέταση προηγούμενων περιπτώσεων προκύπτουν αμφιβολίες για την ορθότητα της αναλύσεως στην οποία προέβη η Επιτροπή στην παρούσα υπόθεση. Οι προσφεύγουσες επικαλούνται συναφώς την έβδομη έκθεση επί της πολιτικής ανταγωνισμού, δημοσιευθείσα το 1978. Εν προκειμένω, η Επιτροπή δεν τήρησε τον κανόνα που έχει επιβάλει η ίδια για τον εαυτό της.

84 Οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν επίσης ότι οι συμφωνίες ανταλλαγής πληροφοριών τις οποίες, μέχρι σήμερα, έχει επικρίνει η Επιτροπή αφορούσαν ανταλλαγές πληροφοριών που αναφέρονταν είτε στις τιμές είτε σε ομοιογενή προϊόντα. Μόνο μία απόφαση της Επιτροπής αφορούσε ανταλλαγή πληροφοριών που αναφέρονταν σε αγαθά μη αναλωτά και συγκεκριμένα σε ελκυστήρες. Πρόκειται για την απόφαση 83/361/ΕΟΚ, της 13ης Ιουλίου 1983, σχετικά με διαδικασία κατ'εφαρμογή του άρθρου 85 της Συνθήκης ΕΟΚ (υπόθεση αριθ. IV/30.174 — *Vimpoltu*, ΕΕ L 200, σ. 44). Όμως στην υπόθεση εκείνη, η συμπεριφορά των επιχειρηματιών που είχαν ανταλλάξει πληροφορίες σχετικές

με τις τιμές προσομοίαζε με τη συμπεριφορά καρτέλ. Επιπλέον, η Επιτροπή δεν μπορεί να επικαλεστεί την απόφαση 87/69/ΕΟΚ, της 15ης Δεκεμβρίου 1986, σχετικά με τη διαδικασία βάσει του άρθρου 85 της Συνθήκης ΕΟΚ (IV/31.458 — X/Open Group, ΕΕ L 35, σ. 36), με την οποία, αφενός, προσδιόρισε εν εκτάσει τα δυνητικά αποτελέσματα στον ανταγωνισμό που θα προέκυπταν από την ανταλλαγή πληροφοριών, δεδομένου ότι έβαιναν πέραν όσων είχε δεχθεί το Δικαστήριο, και, αφετέρου, χορήγησε απαλλαγή ακριβώς στην ανταλλαγή πληροφοριών. Το Δικαστήριο ουδέποτε εξέτασε υπόθεση που να αφορά αποκλειστικά την ανταλλαγή πληροφοριών. Όσον αφορά τον ισχυρισμό της Επιτροπής, ότι είναι άσχετο προς την υπόθεση το ζήτημα αν το επίμαχο προϊόν αποτελεί ομοιογενές ή, αντιθέτως, διαφοροποιημένο προϊόν, αντιβαίνει ευθέως προς την οικονομική θεωρία. Συνεπώς, πρέπει να συναχθεί από τα ανωτέρω ότι οι άλλες πτυχές της αποφάσεως αυτής είναι άσχετες προς την παρούσα υπόθεση. Εν ολίγοις, οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι όχι μόνον η απόφαση δεν στηρίζεται σε κανένα προηγούμενο, αλλά και ότι από την εξέταση, εντός του νοηματικού τους πλαισίου, υποθέσεων που αποτέλεσαν αντικείμενο αποφάσεων προκύπτουν έντονες αμφιβολίες ως προς τη λύση που δόθηκε στην προκειμένη περίπτωση.

- 85 Κατά την Επιτροπή, η συμπεριφορά της έναντι του επιμάχου συστήματος ανταλλαγής πληροφοριών ταυτίζεται προς τη συμπεριφορά που έπρεπε να τηρήσει βάσει της έβδομης εκθέσεως επί της πολιτικής ανταγωνισμού. Κατά την εξέταση της παρούσας υποθέσεως δεν επέβαλε απαγόρευση *per se* έναντι των συστημάτων ανταλλαγής πληροφοριών. Αναφερόμενη ιδίως στο σημείο 51 της αποφάσεως, η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι οι προσφεύγουσες δεν μπορούν να αρνηθούν ότι η απόφαση περιέχει ακριβή ανάλυση των συνθηκών λειτουργίας της αγοράς, τις οποίες, εξάλλου, οι προσφεύγουσες δεν αμφισβητούν. Ο ισχυρισμός ότι η απόφαση δεν αναφέρει σαφώς ότι η συμφωνία έχει ως αποτέλεσμα να θίγει τον ανταγωνισμό στηρίζεται στο αξίωμα ότι η συμφωνία αυτή ευνοεί τον ανταγωνισμό. Όμως, τίποτα δεν επιτρέπει τον ισχυρισμό αυτόν. Συνεπώς, η Επιτροπή φρονεί ότι κανένα στοιχείο δεν είναι ικανό να οδηγήσει το Πρωτοδικείο στη διαπίστωση εμφανούς σφάλματος ή καταχρήσεως εξουσίας. Η άποψη των προσφευγουσών, ότι η Επιτροπή δεν μπορεί να διερευνήσει αν τα αποτελέσματα συμφωνίας θίγουν τον ανταγωνισμό παρά μόνον εφόσον αποδείξει ότι η συμφωνία αυτή έχει ως σκοπό να θίξει τον ανταγωνισμό, αντιβαίνει στη νομολογία του Δικαστηρίου και στις προηγούμενες αποφάσεις της Επιτροπής. Κατά την απόφαση του Δικαστηρίου της 1ης Φεβρουαρίου 1978, 19/77, *Miller* κατά *Επιτροπής* (Συλλογή τόμος 1978, σ. 47), η Επιτροπή, προκειμένου να αποδείξει ότι η συμφωνία μπορεί ενδεχομένως να έχει αποτελέσματα στον ανταγωνισμό, πρέπει να αποδείξει ότι η συμφωνία είναι ικανή να παραγάγει τέτοια αποτελέσματα, πράγμα το οποίο αποδεικνύεται με τα σημεία 43 και 51, τέταρτο εδάφιο, της αποφάσεως. Η άποψη των προσφευγουσών

παραγνωρίζει το γεγονός ότι η Επιτροπή, οσάκις σκοπεύει να χορηγήσει αρνητική πιστοποίηση ή να εκδώσει ατομική απόφαση απαλλαγής, πρέπει να λαμβάνει επίσης υπόψη της τα ενδεχόμενα αρνητικά αποτελέσματα της συμφωνίας στον μελλοντικό ανταγωνισμό. Εν προκειμένω, η Επιτροπή αρνήθηκε να επιτρέψει, σε μια ολιγοπωλιακή αγορά χαρακτηριζόμενη, εξ αυτού του λόγου, από ατελή ανταγωνισμό, τους περιορισμούς στον ανταγωνισμό που απορρέουν από το σύστημα ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των κύριων επιχειρηματιών.

Εκτίμηση εκ μέρους του Πρωτοδικείου

86 Το Πρωτοδικείο διαπιστώνει ότι, κατά την απόφαση, η ανάλυση του αντικτύπου που έχει η ανταλλαγή πληροφοριών επί του ανταγωνισμού στην αγορά γεωργικών ελκυστήρων στο Ηνωμένο Βασίλειο πραγματοποιείται, αποκλειστικά από πλευράς αποτελεσμάτων της συμφωνίας, με τα σημεία 35 έως 56 των αιτιολογιών. Η ανάλυση αυτή γίνεται σύμφωνα με ένα διπλό κριτήριο διακρίσεως. Πρώτον, η απόφαση διακρίνει μεταξύ των αποτελεσμάτων που θίγουν τον ανταγωνισμό, τα οποία απορρέουν από την παροχή στοιχείων που αφορούν κάθε ανταγωνιστή (σημεία 35 έως 52), αφενός, και των αποτελεσμάτων που θίγουν τον ανταγωνισμό, τα οποία απορρέουν από την παροχή στοιχείων που αφορούν τις συναλλαγές που πραγματοποιούν οι αντιπρόσωποι κάθε μέλους (σημεία 53 έως 56), αφετέρου. Δεύτερον, εντός της αναλύσεως των αποτελεσμάτων που απορρέουν από τη γνωστοποίηση των πωλήσεων που πραγματοποιεί κάθε ανταγωνιστής, η απόφαση διακρίνει μεταξύ των αρνητικών αποτελεσμάτων επί του «συγκαλυμμένου ανταγωνισμού» (σημεία 37 έως 43), αφενός, και των αρνητικών αποτελεσμάτων ως προς την πρόσβαση στην αγορά, τα οποία συνεπώς υφίστανται οι κατασκευαστές μη μέλη της συμφωνίας (σημεία 44 έως 48), αφετέρου.

87 Εν πρώτοις, όσον αφορά το εις βάρος του ανταγωνισμού αποτέλεσμα που απορρέει από τη γνωστοποίηση των «πωλήσεων» κάθε ανταγωνιστή, η απόφαση (σημεία 35 έως 43) εκθέτει, πρώτον, ότι το σύστημα ανταλλαγής πληροφοριών εξασφαλίζει πλήρη διαφάνεια μεταξύ των πωλητών, ως προς τις συνθήκες λειτουργίας της αγοράς. Λαμβανομένων υπόψη των χαρακτηριστικών της αγοράς, όπως έχουν εκτεθεί προηγουμένως (βλ. ανωτέρω σημεία 52 και 53), η διαφάνεια αυτή καταστρέφει ό,τι έχει απομείνει από τον «συγκαλυμμένο ανταγωνισμό» μεταξύ των επιχειρηματιών και εκμηδενίζει κάθε περιθώριο αβεβαιότητας ως προς τον προβλέψιμο χαρακτήρα της συμπεριφοράς των ανταγωνιστών. Η απόφαση εκθέτει, δεύτερον, ότι το σύστημα ανταλλαγής πληροφοριών εισάγει μια ριζική δυσμενή διάκριση, ως προς τις συνθήκες προοράσεως στην αγορά, μεταξύ των μελών της συμφωνίας, τα οποία διαθέ-

των πληροφοριές που τους επιτρέπουν να προβλέπουν τη συμπεριφορά των ανταγωνιστών τους, και των επιχειρηματιών μη μελών της συμφωνίας, οι οποίοι όχι μόνο βρίσκονται σε αβεβαιότητα ως προς τη συμπεριφορά των ανταγωνιστών τους, αλλά επιπλέον από τη στιγμή που, αποφασίζοντας να καταπολεμήσουν το μειονέκτημα που αναλύθηκε προηγουμένως, προσχωρούν στο σύστημα, η συμπεριφορά τους αποκαλύπτεται αμέσως στους κύριους ανταγωνιστές τους.

88 Περαιτέρω, όσον αφορά το εις βάρος του ανταγωνισμού αποτέλεσμα το οποίο απορρέει από τη γνωστοποίηση των «πωλήσεων» των αντιπροσώπων, η απόφαση (σημεία 53 έως 56) εκθέτει, αφενός, ότι το σύστημα ανταλλαγής πληροφοριών μπορεί να αποκαλύπτει τις πωλήσεις των διαφόρων ανταγωνιστών σε επίπεδο ζώνης δραστηριότητας του κάθε αντιπροσώπου. Η απόφαση εκθέτει συγκεκριμένα ότι, κάτω από ορισμένο όριο, οι πωλήσεις που πραγματοποιούνται εντός της ζώνης δραστηριότητας ενός συγκεκριμένου αντιπροσώπου, παρέχουν τη δυνατότητα ακριβούς εντοπισμού καθεμιάς από τις εν λόγω πωλήσεις. Η απόφαση εκτιμά σε δέκα μονάδες, για συγκεκριμένη χρονική περίοδο και συγκεκριμένο προϊόν, το όριο κάτω από το οποίο είναι δυνατή η εξατομίκευση των πληροφοριών και ο εντοπισμός κάθε πωλήσεως. Αφετέρου, κατά την απόφαση, το σύστημα επιτρέπει την παρακολούθηση της δραστηριότητας των αντιπροσώπων και τον εντοπισμό των εισαγωγών και των εξαγωγών και, συνεπώς, την παρακολούθηση των «παραλλήλων εισαγωγών», μέσω της γνώσεως που παρέχει ως προς τις πωλήσεις που πραγματοποίησαν οι ανταγωνιστές εντός της ζώνης δραστηριότητας κάποιου αντιπροσώπου, καθώς και ως προς τις πωλήσεις που πραγματοποίησε κάποιος αντιπρόσωπος εκτός της ζώνης δραστηριότητάς του (σημείο 55). Η κατάσταση αυτή είναι ικανή να περιορίσει τον ανταγωνισμό που αναπτύσσεται σχετικά με την ίδια μάρκα, με τα αρνητικά αποτελέσματα στις τιμές τα οποία θα μπορούσαν να προκύψουν εξ αυτού.

89 Πρώτον, όσον αφορά τις αιτιάσεις των προσφευγουσών ως προς τις διαπιστώσεις των πραγματικών περιστατικών και την ενδεχόμενη επίδρασή τους στον νομικό χαρακτηρισμό στον οποίο προβαίνει η απόφαση, το Πρωτοδικείο υπενθυμίζει ότι, όπως έχει κρίνει προηγουμένως (βλ. ανωτέρω, σκέψεις 66 έως 78), οι προσφεύγουσες δεν αποδεικνύουν, αντιθέτως προς τα όσα υποστηρίζουν, ότι τα σφάλματα στα οποία υπέπεσε ενδεχομένως η Επιτροπή είναι ικανά να επηρεάσουν τη νομιμότητα της αποφάσεως.

90 Δεύτερον, όσον αφορά την αντιφατικότητα, κατά τις προσφεύγουσες, μεταξύ της αποφάσεως και των προηγουμένων αποφάσεων της Επιτροπής, το Πρωτο-

δικείο κρίνει ότι, εν πάση περιπτώσει, η απόφαση ουδόλως αντιφάσκει προς τις προηγούμενες αποφάσεις της Επιτροπής. Συγκεκριμένα, οι αποφάσεις της Επιτροπής, των οποίων γίνεται επίκληση αφορούν είτε ανταλλαγές πληροφοριών σχετικές με πληροφορίες διαφορετικές από τις επίμαχες στην παρούσα υπόθεση είτε αγορές των οποίων τα χαρακτηριστικά και οι συνθήκες λειτουργίας διαφέρουν, εκ φύσεως, από τις επικρατούσες στην αγορά αναφοράς. Ομοίως, οι προσφεύγουσες δεν αποδεικνύουν ότι η Επιτροπή παραγνώρισε με την απόφαση ορισμένες από τις αρχές τις οποίες έχει δεσμευθεί να τηρεί, ιδίως με την έβδομη ετήσια έκθεση επί της πολιτικής ανταγωνισμού. Όπως έχει ήδη αναφερθεί (βλ. ανωτέρω, σκέψη 35), από τα ανωτέρω προκύπτει ότι η απόφαση είναι επαρκώς αιτιολογημένη, σε σχέση με τις προηγούμενες αποφάσεις της Επιτροπής, και ότι οι προσφεύγουσες δεν μπορούν να υποστηρίξουν ότι η απόφαση παραγνωρίζει τις αρχές που διατύπωσε το Δικαστήριο με την προπαρατεθείσα απόφαση *Papiers peints de Belgique*.

- 91 Το Πρωτοδικείο επισημαίνει ωστόσο ότι, όπως υποστηρίζουν οι προσφεύγουσες, η απόφαση είναι η πρώτη με την οποία η Επιτροπή απαγορεύει σύστημα ανταλλαγής πληροφοριών το οποίο δεν αφορά άμεσα τις τιμές ούτε στηρίζει άλλο μηχανισμό που θίγει τον ανταγωνισμό. Συναφώς, το Πρωτοδικείο φρονεί ότι, κατ' αρχήν, όπως δικαίως βεβαίως υποστηρίζουν οι προσφεύγουσες, η διαφάνεια μεταξύ των επιχειρηματιών είναι ικανή, όταν στην αγορά επικρατεί πραγματικός ανταγωνισμός, να συμβάλλει στην ενίσχυση του ανταγωνισμού μεταξύ των πωλητών, δεδομένου ότι στην περίπτωση αυτή το γεγονός ότι οι επιχειρηματίες λαμβάνουν υπόψη τους τις πληροφορίες που έχουν στη διάθεσή τους, ώστε να προσαρμόζουν τη συμπεριφορά τους στην αγορά, δεν είναι ικανό, ενόψει του εξατομικευμένου χαρακτήρα της προσφοράς, να μετριάσει ή να εξαλείψει, όσον αφορά τους άλλους επιχειρηματίες, κάθε αμφιβολία ως προς το προβλέψιμο της συμπεριφοράς των ανταγωνιστών τους. Το Πρωτοδικείο κρίνει αντιθέτως ότι, όπως υποστηρίζει η Επιτροπή, η γενίκευση, μεταξύ των κυρίων πωλητών, της συχνής μάλιστα ανταλλαγής συγκεκριμένων πληροφοριών που αφορούν τον εντοπισμό των ταξινομημένων οχημάτων και τον τρόπο ταξινομήσεως τους, είναι ικανή να νοθεύσει αισθητά τον ανταγωνισμό μεταξύ των επιχειρηματιών σε ολιγοπωλιακές αγορές υψηλής συγκεντρώσεως, όπως η επίμαχη (βλ. ανωτέρω, σκέψη 52), στις οποίες, κατά συνέπεια, έχει ήδη κατά πολύ μετριαστεί ο ανταγωνισμός και έχει διευκολυνθεί η ανταλλαγή πληροφοριών. Συγκεκριμένα, στην περίπτωση αυτή, η τακτική και συχνή ανταλλαγή πληροφοριών σχετικών με τη λειτουργία της αγοράς έχει ως συνέπεια να αποκαλύπτει στο σύνολο των ανταγωνιστών, κατά τακτά χρονικά διαστήματα, τις θέσεις στην αγορά και τις στρατηγικές των διαφόρων ανταγωνιστών.

92 Η εκτίμηση αυτή δεν μπορεί να τεθεί υπό αμφισβήτηση, λόγω του ότι από τη διερεύνηση της υποθέσεως και ιδίως από τις διευκρινίσεις που παρέσχε η SIL και δέχθηκε η Επιτροπή προκύπτει ότι, από την 1η Σεπτεμβρίου 1988, τα μέλη της συμφωνίας δεν ενημερώνονται περισσότερο από μια φορά ετησίως για τη συνολική εικόνα της αγοράς, ανά μάρκα και μοντέλο, δεδομένου ότι οι πληροφορίες που παρέχονται σε κάθε μέλος του συστήματος, κατά το χρονικό διάστημα μεταξύ δύο ετησίων συνολικών πληροφορήσεων, αφορούν μόνον τη θέση ορισμένου κατασκευαστή στο σύνολο της αγοράς. Συγκεκριμένα, η διάθεση των πληροφοριών αυτών στο σύνολο των πωλητών αφενός μεν προϋποθέτει συμφωνία, τουλάχιστον σιωπηρή, μεταξύ των επιχειρηματιών, για τον καθορισμό των ορίων των ζωνών πωλήσεων των αντιπροσώπων βάσει του ισχύοντος στο Ηνωμένο Βασίλειο συστήματος ταχυδρομικών κωδίκων, και θεσμικό πλαίσιο που να επιτρέπει την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των επιχειρηματιών, μέσω του επαγγελματικού σωματείου του οποίου είναι μέλη, αφετέρου δε, λόγω της περιοδικότητάς της και της συστηματικότητάς της, καθιστά ακόμη περισσότερο προβλέψιμη, για έναν επιχειρηματία, τη συμπεριφορά των ανταγωνιστών του, μετριάζοντας κατά τον τρόπο αυτόν ή εξαλείφοντας την κάποια αβεβαιότητα που θα υπήρχε, ως προς τη λειτουργία της αγοράς, αν δεν υφίστατο το σύστημα ανταλλαγής πληροφοριών. Επιπλέον, η Επιτροπή υποστηρίζει ορθώς, στα σημεία 44 έως 48 της αποφάσεως, ότι, όποια και αν είναι η απόφαση που λαμβάνει ο επιχειρηματίας που επιθυμεί να διεισδύσει στην αγορά των γεωργικών ελκυστήρων στο Ηνωμένο Βασίλειο, είτε να προσχωρήσει στη συμφωνία είτε όχι, η συμφωνία αυτή τον θέτει οπωσδήποτε σε δυσμενή θέση, ανεξαρτήτως του ζητήματος αν το σύστημα ανταλλαγής πληροφοριών είναι, κατ' αρχήν, ανοικτό σε όλους, ενόψει του μικρού κόστους του και των κανόνων προσχωρήσεως. Συγκεκριμένα, ο εν λόγω επιχειρηματίας είτε δεν προσχωρεί στη συμφωνία ανταλλαγής πληροφοριών και, συνεπώς, αντιθέτως προς τους ανταγωνιστές του, στερείται τις ανταλλασσόμενες πληροφορίες και τη γνώση της αγοράς είτε αποφασίζει να προσχωρήσει στη συμφωνία και, συνεπώς, η εμπορική στρατηγική του αποκαλύπτεται αμέσως στο σύνολο των ανταγωνιστών του, μέσω των πληροφοριών που λαμβάνουν.

93 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι είναι αβάσιμος ο ισχυρισμός των προσφευγουσών ότι η επίδικη συμφωνία ανταλλαγής πληροφοριών είναι ικανή να ενισχύσει τον ανταγωνισμό στην αγορά και ότι η Επιτροπή δεν απέδειξε επαρκώς ότι η επίδικη συμφωνία θίγει τον ανταγωνισμό. Συναφώς, το γεγονός ότι η καθής δεν μπόρεσε να αποδείξει την ύπαρξη πραγματικού αποτελέσματος στην αγορά, πράγμα το οποίο μπορεί να οφείλεται ιδίως στην αναστολή της εφαρμογής της συμφωνίας από τις 24 Νοεμβρίου 1988, δεν ασκεί επίδραση στην επίλυση της διαφοράς, δεδομένου ότι το άρθρο 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης απαγορεύει τόσο τα πραγματικά όσο και τα καθαρώς δυνητικά αποτελέσματα που θίγουν τον ανταγωνισμό, εφόσον πάντως τα αποτελέσματα

αυτά είναι ακούοντως αισθητά, λαμβανομένων υπόψη των χαρακτηριστικών της αγοράς, όπως υπομνήσθηκαν ανωτέρω (βλ., ανωτέρω, σκέψη 52). Υπό τις συνθήκες αυτές, δεν είναι, εν πάση περιπτώσει, αναγκαίο, να επιλύσει το Πρωτοδικείο το ζήτημα αν δικαίως η Επιτροπή υποστηρίζει ότι, κατά την ακρόαση, πολλές επιχειρήσεις άφησαν να εννοηθεί ότι η αναστολή της εφαρμογής της συμφωνίας τροποποίησε αισθητά την ικανότητά τους να προβλέπουν την εξέλιξη της αγοράς. Επιπλέον, η Επιτροπή υποστηρίζει δικαίως, με τα σημεία 55 και 56 της αποφάσεως, ότι, τουλάχιστον μέχρι την 1η Σεπτεμβρίου 1988, ημερομηνία κατά την οποία η SIL έπαψε να αποστέλλει στις επιχειρήσεις αντίγραφο του εντύπου V55/5, το επίδικο σύστημα ανταλλαγής πληροφοριών καθιστούσε δυνατόν τον έλεγχο των παραλλήλων εισαγωγών γεωργικών ελκυστήρων στο Ηνωμένο Βασίλειο, μέσω του εντοπισμού του αριθμού πλαισίου του οχήματος, το οποίο είχε προηγουμένος συμπληρωθεί στο έντυπο από τον κατασκευαστή. Τέλος, η ανάλυση των εις βάρος του ανταγωνισμού αποτελεσμάτων της συμφωνίας δεν τίθεται υπό αμφισβήτηση από το περιεχόμενο της δεύτερης κοινοποιήσεως, η οποία έγινε στις 12 Μαρτίου 1990, δεδομένου ότι, όπως υποστηρίζεται με το σημείο 65 της αποφάσεως και όπως προκύπτει εξάλλου από τις πληροφορίες που διαλαμβάνει το παράρτημα 2 του εντύπου κοινοποιήσεως, το νέο σύστημα συνεχίζει την «παροχή στοιχείων για τον προσδιορισμό του όγκου πωλήσεων και των μεριδίων αγοράς των μερών και των αντιπροσώπων σε μηνιαία βάση, και δίνονται λεπτομερή στοιχεία σχετικά με τον αριθμό πλαισίου και την ημερομηνία εγγραφής του κάθε πωληθέντα ελκυστήρα. Τα τελευταία αυτά στοιχεία επιτρέπουν, όπως και το έγγραφο V55/5, τον προσδιορισμό της προέλευσης και του προορισμού του κάθε ελκυστήρα».

- 94 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι ο λόγος που αντλείται από την παράβαση του άρθρου 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης πρέπει να απορριφθεί.

Επί του λόγου ακυρώσεως που αντλείται από το εσφαλμένο της αρνήσεως εφαρμογής του άρθρου 85, παράγραφος 3, της Συνθήκης

Συνοπτική έκθεση της επιχειρηματολογίας των διαδίκων

- 95 Οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι παρέσχαν στην Επιτροπή λεπτομερείς αποδείξεις των πλεονεκτημάτων της συμφωνίας. Στο σημείο 60, η απόφαση

αναγνωρίζει ότι τα μέλη χρησιμοποιούν τις συλλεγόμενες πληροφορίες για την ενίσχυση του ανταγωνισμού και ιδίως για τη βελτίωση της διανομής των προϊόντων, χωρίς ωστόσο να μπορούν να αντισταθμίσουν τους περιορισμούς του ανταγωνισμού που απορρέουν από τη συμφωνία. Οι προσφεύγουσες προσθέτουν ότι ο κύριος λόγος που οδήγησε την Επιτροπή να υιοθετήσει αρνητική στάση έναντι της συμφωνίας ανταλλαγής πληροφοριών είναι ότι η συμφωνία αυτή καθιστά δυνατή την άμεση αποκάλυψη των ενεργειών των ανταγωνιστών, την παρακολούθηση των παράλληλων εισαγωγών και των πωλήσεων των αντιπροσώπων εκτός της ζώνης δραστηριότητάς τους. Όμως, το Data System δεν παρέχει στα μέλη του αυτή την εξουσία ελέγχου, διότι προβλέπει το πάγωμα, για χρονικό διάστημα τριών μηνών, των στοιχείων εντοπισμού.

96 Οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν επίσης ότι, κατ' αυτές, το νέο σύστημα δικαιολογεί, οπωσδήποτε, απαλλαγή δυνάμει του άρθρου 85, παράγραφος 3, της Συνθήκης, δεδομένου ότι οι παρεχόμενες πληροφορίες επί των πωλήσεων των δικών τους αντιπροσώπων δεν καθιστούν πλέον δυνατό στα μέλη της συμφωνίας να αναγνωρίζουν και να εντοπίζουν τις πωλήσεις που πραγματοποίησαν οι αντιπρόσωποι εκτός της ζώνης δραστηριότητάς τους. Επιπλέον, στο πλαίσιο του Data System, η SIL δεν διεβίβαζε πλέον στα μέλη της συμφωνίας τα έντυπα V55. Ως εκ τούτου, οι παρεχόμενες πληροφορίες περιορίστηκαν στον αριθμό πλαισίου του οχήματος και στην ημερομηνία ταξινομήσεως του.

97 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η επιχειρηματολογία των προσφευγουσών στηρίζεται σε εσφαλμένη ερμηνεία της αποφάσεως. Η Επιτροπή αρνείται ότι δέχθηκε ότι η ανταλλαγή πληροφοριών ασκεί θετική επίδραση στον ανταγωνισμό. Τίποτε δεν επιτρέπει το συμπέρασμα ότι είναι εμφανώς εσφαλμένη η εκτίμηση της Επιτροπής ότι δεν πληρούται η μία από τις τέσσερις προϋποθέσεις του άρθρου 85, παράγραφος 3. Συνεπώς, δικαίως απέρριψε την αίτηση χορηγήσεως απαλλαγής. Η εκτίμηση αυτή δεν τίθεται υπό αμφισβήτηση από τη δεύτερη κοινοποίηση, η οποία επέφερε ελάχιστονες τροποποιήσεις στο σύστημα ανταλλαγής πληροφοριών, με αποτέλεσμα να εξακολουθεί να ισχύει, στο πλαίσιο της δεύτερης κοινοποίησης, η εκτίμηση η οποία έγινε επ' ευκαιρία της πρώτης κοινοποίησης.

98 Κατά την Επιτροπή, όταν συμπληρώνεται το «voluntary statistical section» (προαιρετικό τμήμα στατιστικής) του εντύπου V55, περιλαμβάνει το ονοματε-

πώνυμο και τη διεύθυνση του δικαιούχου της ταξινομήσεως. Στο πλαίσιο του Data System, η SIL αντλεί από τα έντυπα V55 και παρέχει στα μέλη της συμφωνίας λεπτομερείς πληροφορίες που αφορούν τους αριθμούς πλαισίου και την ημερομηνία ταξινομήσεως των πωλουμένων ελκυστήρων. Η Επιτροπή είναι της γνώμης ότι οι πληροφορίες αυτές επιτρέπουν στα μέλη της συμφωνίας να εντοπίζουν την προέλευση και τον προορισμό κάθε πωλουμένου ελκυστήρα. Επιπλέον, αντιθέτως προς ό,τι υποστηρίζουν οι προσφεύγουσες, οι πληροφορίες αυτές δεν είναι απαραίτητες για τον έλεγχο των εγγυήσεων ή τη χορήγηση πριμοδοτήσεων, όπως προκύπτει από τα σημεία 59 έως 65 της αποφάσεως. Συγκεκριμένα, ο έλεγχος των αιτήσεων χορήγησης πριμοδοτήσεων ή παροχών από την εγγύηση ουδόλως σημαίνει τη συμμετοχή των κατασκευαστών σε σύστημα ανταλλαγής πληροφοριών με τους ανταγωνιστές και κάθε κατασκευαστής μπορεί, ατομικώς, να καθορίζει και να εφαρμόζει την κατάλληλη μέθοδο ελέγχου των αιτήσεων αυτών.

Εκτίμηση εκ μέρους του Πρωτοδικείου

99 Το Πρωτοδικείο υπενθυμίζει, κατ' αρχάς, ότι, κατά παγία νομολογία, οι τέσσερις προϋποθέσεις που προβλέπει το άρθρο 85, παράγραφος 3, προκειμένου οι νομοτύπως κοινοποιηθείσες στην Επιτροπή συμφωνίες να τύχουν ατομικής αποφάσεως απαλλαγής, είναι σωρευτικές, με αποτέλεσμα, αν δεν πληρούνται μία από αυτές, να μπορεί η Επιτροπή να απορρίψει την αίτηση που της έχει υποβληθεί. Το Πρωτοδικείο υπενθυμίζει επίσης ότι εναπόκειται πρώτα στις επιχειρήσεις οι οποίες κοινοποιούν τη συμφωνία, προκειμένου να τύχουν ατομικής αποφάσεως απαλλαγής εκ μέρους της Επιτροπής, να της παράσχουν τα αποδεικτικά στοιχεία που αποδεικνύουν ότι η συμφωνία πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 85, παράγραφος 3, της Συνθήκης (απόφαση του Δικαστηρίου της 17ης Ιανουαρίου 1984, 43/82 και 63/82, VBVB και VBBB κατά Επιτροπής, Συλλογή 1984, σ. 19· απόφαση του Πρωτοδικείου της 9ης Ιουλίου 1992, T-66/89, Publishers Association κατά Επιτροπής, Συλλογή 1992, σ. II-1995). Εν προκειμένω, η απόφαση δέχεται ότι οι περιορισμοί του ανταγωνισμού που απορρέουν από την ανταλλαγή πληροφοριών δεν είναι απαραίτητοι, δεδομένου «ότι μια εταιρία, διαθέτοντας τα στοιχεία των συνολικών επιδόσεων του κλάδου σε συνδυασμό με αυτά των δικών της επιδόσεων, μπορεί να λειτουργήσει αποτελεσματικά στην αγορά αγροτικών ελκυστήρων» στο Ηνωμένο Βασίλειο. Η διαπίστωση αυτή, η οποία γίνεται με το σημείο 62 της αποφάσεως, επ' ευκαιρία της πρώτης κοινοποίησεως, επαναλαμβάνεται στο σημείο 65, επ' ευκαιρία της δεύτερης κοινοποίησεως. Το Πρωτοδικείο κρίνει ότι δικαίως η Επιτροπή θεωρεί ότι οι παρατηρήσεις που ανέπτυξε σχετικά με την πρώτη κοι-

νοποίηση ισχύουν, κατ' αναλογία, και για τη δεύτερη κοινοποίηση, δεδομένου ότι, όπως έχει υπομνησθεί προηγουμένως, το Data System συνεχίζει την «παροχή στοιχείων για τον προσδιορισμό του όγκου πωλήσεων και των μεριδίων αγοράς των μερών και των αντιπροσώπων σε μηνιαία βάση». Όπως προκύπτει από τη συνάντηση με τους διαδίκους που έγινε στις 7 Δεκεμβρίου 1993, η Επιτροπή εννοεί με τη φράση αυτή ότι δεν είναι απαραίτητο να διαθέτουν τα μέλη πληροφορίες εξατομικεύουσες, κατά τακτά σύντομα χρονικά διαστήματα, τις πωλήσεις των ανταγωνιστών για να επιτύχουν τους προβαλλόμενους στόχους. Οι προσφεύγουσες, οι οποίες περιορίζονται να υποστηρίζουν ότι οι συλλεγόμενες πληροφορίες είναι απαραίτητες για την εξασφάλιση της συντηρήσεως των οχημάτων μετά την πώληση ή της δωρεάν συντηρήσεως λόγω εγγυήσεως, δεν αποδεικνύουν ότι οι περιορισμοί του ανταγωνισμού που απορρέουν από το σύστημα ανταλλαγής πληροφοριών, όπως οι περιορισμοί αυτοί αναλύονται ανωτέρω (βλ., ανωτέρω, σκέψη 91), είναι απαραίτητοι, ιδίως από πλευράς των στόχων τους οποίους προβάλλουν οι προσφεύγουσες. Συγκεκριμένα, είναι σαφές ότι η συντήρηση των οχημάτων μετά την πώληση ή η δωρεάν συντήρηση λόγω εγγυήσεως μπορεί να εξασφαλίζεται πλήρως χωρίς την ύπαρξη οποιουδήποτε συστήματος ανταλλαγής πληροφοριών όπως το επίδικο. Συνεπώς, το σύστημα ανταλλαγής πληροφοριών, όπως το σύστημα αυτό προκύπτει τόσο από την πρώτη όσο και από τη δεύτερη κοινοποίηση, της 12ης Μαρτίου 1990, δεν πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 85, παράγραφος 3, της Συνθήκης.

- 100 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι ο λόγος ακυρώσεως που αντλείται εκ του ότι κακώς η Επιτροπή απέρριψε την ατομική αίτηση απαλλαγής που της υποβλήθηκε πρέπει να απορριφθεί και ότι, κατά συνέπεια, πρέπει να απορριφθεί η προσφυγή στο σύνολό της.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 101 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Δεδομένου ότι οι προσφεύγουσες ηττήθηκαν, πρέπει να φέρουν εις ολόκληρον τα έξοδα της δίκης.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (δεύτερο τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) Απορρίπτει την προσφυγή**
- 2) Καταδικάζει τις προσφεύγουσες εις ολόκληρον στα δικαστικά έξοδα.**

Cruz Vilaça

Briët

Barrington

Saggio

Biancarelli

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 27 Οκτωβρίου 1994.

Ο Γραμματέας

Ο Πρόεδρος

H. Jung

J. L. Cruz Vilaça